

ЗМІСТ

Засідання двадцять сьоме
(Середа, 2 листопада 2016 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...3
Ратифікація Меморандуму про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо співробітництва у сфері оборони	...18
Заява від фракцій Радикальної партії Олега Ляшка та «Народний фронт»	...24
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про лікарські засоби» щодо доступу до результатів доклінічного вивчення та клінічних випробувань лікарських засобів»	...25
Направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про донорство крові та її компонентів»	...36
Внесення зміни до статті 244 ⁸ Кодексу України про адміністративні правопорушення	...44
Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» щодо запровадження душпастирської опіки у сфері охорони здоров'я»	...50

Відхилення проектів постанов:

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 06.10.2016 про прийняття в цілому як закону законопроекту №3312-д »	...72
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 06 жовтня 2016 року про прийняття в цілому як закону проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо працевлаштування випускників»	...72
Заяви народних депутатів України щодо голосування	...84

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ СЬОМЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
2 листопада 2016 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Я прошу заходити в зал, підготуватися до реєстрації.

Шановні колеги, готові всі до реєстрації? Прошу народних депутатів зареєструватися.

У сесійній залі зареєстровано 345 народних депутатів. Це перемога. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Колеги, сьогодні день народження в наших колег народних депутатів Андрія Богдановича Кота і Вадима Васильовича Сидорчука (*Оплески*). Успіхів вам, наснаги в роботі. Вітаємо, колеги, з днем народження!

І хочу вам нагадати, що в середу ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів, не від фракцій. Тому якщо фракція не попаде, це не означає, що буде надаватися окреме слово. І тому дуже прошу всіх налаштуватися, сконцентруватися біля своїх кнопок, аби натиснути кнопку «Виступ». Прошу провести запис на виступи. Будь ласка, колеги.

Я інколи по кілька раз тиснув, щоб потрасти.

До слова запрошується Шенцев Дмитро Олексійович. Будь ласка. Він передає слово Вілкулу.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»*). Уважаемые народные депутаты и уважаемый народ Украины! На прошлой неделе Премьер-министр Владимир Борисович Гройсман анонсировал предложение о повышении в два раза минимальной заработной платы,

фактически продублировав наш законопроект [№4900](#). Мы не против, что он выдал это за свою инициативу, но тем не менее мы обращаем внимание, что просто увеличение минимальной заработной платы в два раза в отрыве от того комплекса реанимирующих законопроектов, которые предложил «Оппозиционный блок», может иметь очень серьезные негативные последствия: и такие, как гиперинфляция, и такие, как дальнейшее обнищание пенсионеров.

Что необходимо сделать (я обращаюсь сейчас к членам бюджетного комитета и к членам правительства)?

Первое. Это, конечно, повышение минимальной заработной платы.

Второе. Параллельно с этим в два раза повышение минимальной пенсии. Почему? Потому что, когда вы предлагаете всего на 10 процентов повысить пенсию, при рисках инфляции может выйти так, что пенсионеры станут гораздо беднее.

Третье. Убрать наконец-то 15-процентный позорный налог на пенсии для работающих пенсионеров, то, чего нет ни в одной стране мира.

Следующее. Принять законопроект [№5236](#) о налоговых каникулах для малого и среднего бизнеса. Потому что такую минимальную заработную плату он может не выдержать, а это 4-5 миллионов людей в нашей стране, на пять лет каникулы для малого и среднего бизнеса, для самозанятых людей, которые работают и кормят себя.

Следующий важнейший вопрос. Это наш законопроект [№5315](#). Мы предлагаем ввести пеню за невыплату заработных плат, пенсий и стипендий, полпроцента в день для того, чтобы четко сформировать криминальную ответственность, тогда пенсии, зарплаты и стипендии будут выплачиваться. У нас долг по заработным платам достиг уже 2 миллиардов гривен.

И пятый, важнейший вопрос. В комплексе со всем этим необходимо принять наш пакет законопроектов по новой индустриализации. Деньги на повышение заработных плат, пенсий не должны браться просто с печатного станка. Мы все помним 90-е годы, мы все помним гиперинфляцию. Деньги для повышения зарплат и пенсий могут браться только с работающей экономики. Они должны быть обеспечены нашими товарами, которые купит украинец на внутреннем рынке, и товарами, которые купят за границей, вследствие чего в нашу страну

придет валюта. Но тогда это будут не инфляционные деньги, и тогда это будет реальный рост социальных стандартов.

Мы готовы к переговорам со всеми фракциями, с бюджетным комитетом, с правительством. Но еще раз подчеркиваю: только комплексное принятие пакета законов позволит получить эффект от повышения минимальной заработной платы, пенсий и сделает так, чтобы эти пенсии и зарплаты платились.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії Ленський Олексій Олексійович. Він передає слово лідеру Радикальної партії Олегу Ляшку.

Будь ласка, Олегу Валерійовичу.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги депутати! Шановні громадяни України! Вчора парламент прийняв дуже важливе рішення про скасування ганебного рішення попереднього парламенту про підвищення в кілька разів зарплат народних депутатів. Наша фракція голосувала за нього, ми вважаємо, що це було абсолютно недоречно, особливо в нинішніх умовах, таємно протягувати підвищення зарплат депутатів (я знову звертаюся до тих, хто це зробив). Паразити, ви підставили весь парламент, кожного із своїх колег. Якщо вам не вистачає зарплати депутата 17 тисяч гривень, складіть депутатські мандати і йдіть займайтеся бізнесом. А не підставляйте кожну фракцію, кожного депутата. Зарплати вам не вистачає! Люди, які живуть на 1 тисячу гривень пенсії і зарплати, їм вистачає, а вам по 17 тисяч не вистачає. Але це половина справи.

Наступне. Вчора наша фракція, фракція «Батьківщина», колеги із фракції «Блок Петра Порошенка» ставили вимогу про скасування рішення уряду від липня про підвищення зарплат членам Кабінету Міністрів. На превеликий жаль, учора ви, пане Голово, не поставили на голосування цю пропозицію.

Ми вчора зареєстрували законопроект [№5331](#) щодо звернення Верховної Ради України до Кабміну про скасування підвищення зарплат для членів Кабінету Міністрів України. Я прошу вас, пане Голово,

дати доручення негайно розглянути цей законопроект у комітеті, а сьогодні після 12 години, внести до зали парламенту. Я переконаний, що 300 народних депутатів проголосують за скасування рішення уряду про підвищення зарплат урядовцям.

Те саме стосується зарплат прокурорів і суддів. На прокуратуру на наступний рік збільшуються видатки на 2 мільярди гривень. За що їм збільшувати видатки? Покажіть мені хоч одну справу, яку Луценко довів до кінця. Кілька місяців тому пов'язали Медяника, колишнього народного депутата, звинувачуючи його в сепаратизмі. Відсидів три місяці, тепер Луценко тишком-нишком його випустив за відсутністю складу злочину. Я запитую: а хто поверне три місяці тюрми? Хто відповідатиме за той піар, який Луценко проводить? Хапають людей ні за що, а потім випускають за відсутності вини. Винуватий Медяник – нехай сидить, якщо невинуватий, навіщо ви його саджали?

Тому я вимагаю зняти 2 мільярди гривень, які передбачено на прокуратуру в наступному році, і відправити на підтримку тваринництва, щоб в українських селах були українські чорно-рябі корови, а не бігали прокурори з мішками грошей.

І останнє, пане Голово. Дозвольте закінчити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ЛЯШКО О.В. Наш законопроект [№4491](#) про надання безплатних ліків пенсіонерам. Чотириста тисяч людей померло в Україні минулого року, тому що не могли купити ліки. Ми вимагаємо прийняти закон і дати можливість пенсіонерам отримувати безплатні ліки (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мельничук Сергій Петрович. Будь ласка.

Іван Крулько.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, шановні українці, я хотів би привернути сьогодні увагу до проблематики банківської системи і вкладників українських банків.

Такої ситуації у банківській системі, яку створила Голова Національного банку пані Гонтарева, ще ніколи не було. Фактично штучно створено банкрутство українських банків, 82 українські банки збанкрутували. «Найжирніші» клієнти цих банків задалегідь мали інформацію і вивели свої кошти, перевівши їх у банки, які контролюються, в тому числі, Головою Національного банку і керівництвом країни. Водночас звичайні вкладники банків втратили свої заощадження на рахунках банків. Цим було остаточно підірвано довіру українських громадян до банківської системи.

Саме тому вкладники і позичальники банків, благодійні організації, які втратили кошти в банках, висунули ультиматум парламенту, Президенту і Кабінету Міністрів стосовно того, як треба діяти в цій сфері. Перше, що вони вимагають негайно, це внесення подання Президентом України про звільнення Гонтаревої з посади Голови Національного банку та створення в парламенті тимчасової слідчої комісії, яка мала б розслідувати питання банкрутства українських банків, а також діяльності Гонтаревої на цій посаді.

Наступне. Вони звертаються до Кабінету Міністрів негайно скасувати постанову №662 і зупинити нарахування пені, відсотків і штрафів позичальникам банків. Вони також звертаються до Голови Верховної Ради і до всього парламенту негайно розглянути ряд законопроектів, які стосуються внесення змін до законів «Про захист прав споживачів», «Про судовий збір». Я хотів би зараз назвати номери законопроектів: [№5316](#), [№5317](#), [№5256](#), [№2188-1](#). Це ті законопроекти, які потрібно розглянути в найближчий час у сесійній залі і які спрямовані на те, щоб розв'язати питання судового збору, який мусять платити вкладники банків і не можуть сьогодні навіть у судовому порядку захистити свої права, які стосуються черги виплати тих їхніх заощаджень, які були втрачені ними в банках.

Тому я дуже прошу Голову Верховної Ради дати зараз доручення комітетам розглянути на цьому тижні всі ці законопроекти на засіданнях комітетів, а на наступному тижні виділити окремий день, в який ми розглянемо ці законопроекти в сесійній залі, приймемо рішення і розв'яжемо цю проблему. Давайте тим людям, які сьогодні втратили від того, що повірили банківській системі, допоможемо принаймні повернути те, що вони втратили, або створити механізми для того, щоб вони могли захистити свої права. Захистимо наших вкладників – повернемо довіру до банківської системи. І, найголовніше, давайте

врешті-решт звільнимо з посади Гонтареву. Вона нищить банківську систему, вбиває довіру громадян. І подивіться на її декларацію: всі гроші тримає в доларах. Про який захист гривні вона може говорити і захищати українську гривню, якщо свої гроші зберігає...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Андрія Тетерука, «Народний фронт».

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановна головуюча! Шановні колеги народні депутати! Шановний український народе! Позиція нашого парламенту щодо відкриття реєстрів робить зрозумілим статки. Декларування є декларуванням, робить зрозумілим, якими статками володіє чиновницький апарат, не тільки народні депутати. Але я вам хочу показати один із механізмів збагачення корумпованих політиків.

Є такий собі пан Дегтярьов, який очолював КБ «Південне», який гроші платників податків у розмірі 1,5 мільярда гривень сховав у свій новий приватний банк. Щороку вимиває сотні мільйонів гривень. Замість того, щоби давати свідчення прокуратурі і слідчим органам, саме фракція «Батьківщина» його покриває, береже його, як ту свою годівницю. Вони зривають конкурси. І пані Кужель зриває конкурси.

Більше того, цього корумпованого директора замість того, щоби запроторити за ґрати фракція «Батьківщина» покриває. Він завалився на конкурсах, це правда. І замість того, щоби обирати в законний спосіб керівника, який зможе вивести з крутого піке нашу космічну галузь, готується проект постанови для того, щоби зробити унікальною цю посаду і назначати його виключно без конкурсу під конкретно пана Дегтярьова.

Отак і робиться корупція в нашій сфері! Отак і зберігаються ті, хто крадуть гроші платників податків. Потім ці корумповані народні депутати не можуть пояснити, звідки в них сотні мільйонів гривень.

Вони не можуть пояснити своє життя, не можуть пояснити, яким чином вони живуть у своїх хорах, їздять на «гелендвагенах»! Їздять, ходять кожного дня, одягаючись на сотні тисяч. За допомогою таких корумпованих директорів, яких вони покривають, бережуть, і для яких вони створюють сприятливі умови.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пані Олександро, я вам надам право на репліку по завершенню всіх виступів.

Перепрошую, пані Олександро, дозвольте виступлять представники відповідно до списку.

Одна хвилина на репліку пані Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дуже щаслива, що представляю фракцію «Батьківщина», бо не входжу до фракції, яка є найбагатшою фракцією в парламенті України.

Я хочу сказати, що це є гордість представляти єдиний найважливіший «діамант» промисловості України «Південмаш» і КБ «Південне». Ми представляємо трудові колективи цих заводів, ми з ними зустрічалися. А не так, як деякі їздять і свого радника поставили головою спочатку космічного агентства, потім хотіли рейдернути єдине рентабельне підприємство в Україні, і тому «ні» – рейдерам в Україні. Такі підприємства повинні бути під загальнодержавним контролем, бо це є унікальне підприємство, конкурси липові, де хлопці пропонують космічний туризм і видобуток води з астероїдів, на розвиток такого підприємства, я думаю, що тут і мер Дніпра знає, що це підприємство, яке утворює бюджет. Це треба захищати...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олега Барну.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний

виборчий округ №167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Слава Ісусу Христу! Завжди ставлю це запитання: чому за 25 років ми перетворилися із найрозвинутішої республіки Радянського Союзу в зубожіння, а в Польщі і Литві набагато краще? Можливо тому, що в нас не проводяться реформи і не вкладають в інвестиції. Чому не проводяться реформи? Можливо тому, що на посадах мало розумних і порядних людей. А чому в нас немає при владі багато розумних і порядних? Та може тому, що неналежним чином ми оплачуємо заробітну плату? Бо саме розумна людина, яка отримала знання дійсно тяжкою працею, а не липовим дипломом, вимагатиме належної оплати за свій розум, бо рано чи пізно її сім'я запитає.

Тому розумна людина, яка пішла на чиновницьку посаду і має низьку зарплатню, рано чи пізно стане перед вибором: чи йти на вищеоплачувану роботу в приватні фірми, до речі, які полюють за ними, чи працювати так, як платять, чи сідати на корупційні схеми. І це говорить саме для того, хто з цієї трибуни починає заявляти, що державним чиновникам не потрібно підвищувати зарплати. А хто про це заявляє? Та про це заявляють найбільше ті, які ніколи не жили на державну депутатську заробітну плату. Бо саме олігархам і злодіям вигідні бідні державні чиновники, бо купляти їх дешево, бо даючи їм тисячу доларів, вони вимагають, щоб державний посадовець лобював їх бізнес-інтереси, продаючи народ і державу на мільйони доларів. І перед тим, як це заявляти з трибуни Верховної Ради, я би хотів запитати: а хто з тих депутатів-крикунів, які задекларували мільйони, офіційно жили на свою депутатську зарплату 4,5 тисячі гривень більше року, і навіть зараз 12 тисяч, роз'їжджаючи у Верховну Раду кортежем по три автомобілі, в'їжджаючи з охороною, літаючи за кордон кожний тиждень, одягаючись від кутюр чи харчуючись зовсім не в їдальні Верховної Ради?

Тоді давайте зізнаємося, що ми живемо не за рахунок депутатської зарплати, що ми маємо бізнес. Тоді як щодо сумісності влади і бізнесу? А може ми переробили бізнес із депутатства чи сіли на корупційні схеми? Чи може нас фінансують наші багаті родичі?

Тому, шановні, я би хотів звернутися до вас усіх. Бальцерович сказав: «Коли перемагає популізм, програє суспільство і держава». Але я хочу сказати: нам потрібно дбати разом з громадськістю, антикорупційними органами про очищення влади. І там повинні бути розумні

і багаті. І треба взяти приклад з Японії. Я звертаюся до всіх чиновників: не забувайте про золоте правило двох квадратних метрів. Рано чи пізно ми все одно помremo і будемо поховані. І незалежно від партійної приналежності чи статків...

ГОЛОВУЮЧА. Десять секунд, будь ласка.

БАРНА О.С. ...з собою ми на той світ нічого не візьмемо. Але нам треба задуматися, яку ми пам'ять залишимо про себе, чи про нас говоритимуть, що ми обкрадали Україну, чи ми ввійдемо в історію, як люди з великої літери, які творили нашу велику державу.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Княжицького. Прошу. «Народний фронт».

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Шановні колеги, на початку цього тижня ми з колегою Сюмар подали законопроект, який передбачає, що 75 відсотків ефіру загальнонаціональних каналів, тих, які використовують наземні частоти, має вестися українською мовою. Цей законопроект не передбачав якогось регулювання для супутникових, кабельних каналів (колеги з каналу «АТР» за це переживали), місцевих каналів. Він максимально ліберальний, і з моєї точки зору, абсолютно м'який. Раптом почалася істерія в українському інформаційному просторі. Російські медіа з подачі «Вестей» всюди пишуть, що нібито ми подали законопроект про заборону преси сусідніх країн, у тому числі російськомовної. Очевидно, це повний абсурд. Але це велика інформаційна кампанія, яка покликана зробити все, щоб українська мова була знищена в Україні остаточно. І не випадково це робиться, тому що, коли ви подивитеся на карту окупованих територій, то якраз там, де українській мові не давали розвиватися, де місцеве керівництво її не підтримувало, де не підтримувалася україномовна освіта, саме туди і прийшли окупанти,

сподіваючись, що на референдумах під дулами автоматів їх підтримає місцеве населення. І частина підтримала.

Зараз цей план повного знищення української мови, української культури непомітно для нас реалізовується на території всієї України. Ось у мене в руках остання публікація одного з агентств, яким керують люди з Адміністрації Президента Януковича, яке має відношення до колеги Львовочкіна. Микола Скорик, наш колега, говорить: «Из-за украинизации эфира зрители уйдут на спутниковые каналы, а радиослушатели в Интернет».

Не соромляться наші колеги безпосередньо в засобах масової інформації виступати проти української мови в ефірі взагалі. Колеги, в якій країні ми живемо? Як ми терпимо знищення того, заради чого українці зараз гинуть на фронтах? Як ми терпимо знищення того, за що боролися наші батьки і діди? Яким чином ми можемо побудувати ефективну країну, коли нічого не об'єднуватиме нас, коли не усвідомлюватимемо, який ми народ, коли не розумітимемо, чим відрізняємося від сусідніх росіян, які окупували нас за допомогою автоматів, і зараз намагаються окупувати нас зі зброєю?

І закликаю вас не піддаватися на провокації. Я прошу Службу безпеки України і Міністерство інформаційної політики моніторити брехливі заяви «Вестей», «Українських Новин», інших проросійських медіа, телевізійних каналів, таких як канал «Інтер» і багатьох інших, які знищують Україну і роблять все для того, щоб нарешті наша державність була знищена, і ми ніколи не наблизилися до Європи. Ми не дозволимо цього зробити, але в цьому ми маємо бути єдиними і разом маємо відчувати небезпеку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Сергія Висоцького.

ВИСОЦЬКИЙ С.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Колеги, минулого тижня Президент України Петро Порошенко підписав указ про санкції проти Російської Федерації. Ми бачимо, що санкційний список, до якого долучилася

Україна, значно розширився. І ми дякуємо нашому Президенту за це. Але я хочу сказати, що наш парламент обирався в період кризи та війни, і саме перемога над ворогом, над Росією і покликання до протистояння агресії – це і є завдання нашого парламенту. Саме військові закони, саме постанови щодо боротьби з Російською Федерацією та її військом об'єднували та об'єднують наш зал.

Санкційна політика повинна продовжуватися, вона повинна бути перенесена в зал Верховної Ради для того, щоб Верховна Рада змогла скористатися своїми повноваженнями, привести в дію і закликати нашого Президента до введення додаткових санкцій. Ми бачимо, що ці санкції були розширені, ми бачимо, що, наприклад, такі покидьки, як пан Кесаєв, власник заводу імені Дегтярьова, який поставляє бойовикам зброю, зараз під санкціями. Але залишилася низка олігархів, як російських, так і українських, які завжди працювали на ворога, які голосували, наприклад, як пан Бабаков у Державній Думі Росії за анексію Криму, які підтримували його, як Малафєєв, підтримували збройну агресію Росії проти України, і його заводи зараз працюють в Україні. Ці санкційні списки повинні бути розширені, і ми в «Народному фронті» зараз вноситимемо проект постанови щодо введення персональних санкцій проти низки російських олігархів та російських політиків.

Вчора ми стали свідками жахливої історії. У Російській Федерації було оприлюднено лист Ільдара Дадіна, «в'язня сумління» та російського опозиціонера. Ми побачили, що тортури в російських тюрмах, переслідування політичних опонентів – це не лише примха Путіна щодо українських громадян. Це не тільки проблема Клиха, Сенцова та наших громадян, які зараз знаходяться в полоні у Російській Федерації, це гуманітарна проблема, бо путінський режим знущається над громадянами Російської Федерації. Ми повинні закликати весь світ до того, щоб він почав моніторити порушення прав людини в Російській Федерації. Ми повинні показати, що це не лише проблема України, що це гуманітарна криза, гуманітарний злочин, який Путін чинить не тільки проти українців та полонених українців, а й проти своїх громадян.

Ми вноситимемо проект постанови про підтримку Ільдара Дадіна і підтримку російських «в'язнів сумління». Український парламент

повинен буде її підтримати. Бо саме солідарність з російськими опозиціонерами і «в'язнями сумління» дасть змогу нам зобразити Росію як державу-терориста.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Юрія Дерев'янка.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №87, Івано-Франківська область, політична партія «Воля»). Політична партія «Воля». Шановні українці! Шановні колеги народні депутати! Ми отримали велику перемогу в кінці минулого тижня. Вся країна зробила дуже важливий і рішучий крок на шляху боротьби з корупцією.

Я хочу подякувати всім членам нашого Комітету з питань запобігання і протидії корупції, всім активістам, які домоглися того, щоб цей термін не переносився, щоб всі декларації були здані до кінця минулого тижня. І зараз країна обговорює декларації політиків, чиновників. Це є надзвичайно важливо для того, щоб країна ставала інакшою.

Наступним етапом має бути перевірка законності отримання всіх цих коштів, має бути перевірка того, з яких джерел сплачені податки, чи це було задекларовано, перевірка кожного з нас, хто задекларував і всіх тих чиновників, які здали електронну декларацію. Зараз, безумовно, саме на НАЗК, НАБУ, на Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі лежить величезна відповідальність за те, щоб це все було зроблено об'єктивно, швидко, прозоро. І нас дуже непокоїть те, що сьогодні немає порядку проведення перевірки і НАЗК ще його офіційно не затвердило. Цю перевірку треба здійснити негайно.

Водночас політична партія «Воля» пропонує зробити наступний крок у цій сфері, а саме зобов'язати тих членів національних комісій, зокрема, комісію, яка підвищила в кілька разів ціни на комунальні послуги (НКРЕКП), щоб саме члени НКРЕКП також здавали електронні декларації. Політична партія «Воля» також вимагає, щоб і інші члени комісій, які сьогодні регулюють зв'язок і комунікації, також здавали електронні декларації. Ми також вимагаємо, щоб це стосувалося і Рахункової палати. Ми також вимагаємо, щоб це були всі ті

члени конкурсних комісій, які обирають нам з вами прокурорів, суддів, майбутніх поліцейських. Саме ці люди, в тому числі громадськість, яка там присутня, має також здавати декларації, щоб ми розуміли, що їх майновий стан різко не змінився після того, коли обрали потрібних чи не дуже потрібних комусь прокурорів чи суддів.

Тому політична партія «Воля» зареєструвала законопроект [№5318](#), в якому пропонує, щоб декларації здавали і громадські активісти, які поряд з нами пліч-о-пліч борються з корупцією. Тому що більшість тих справедливих і справжніх громадських активістів готові, так само спокійно перед суспільством пояснити що, де і як. Тому ми просимо підтримки цих ініціатив, щоб саме цей законопроект №5318 був найближчим часом розглянутий на засіданнях комітетів, які відповідають за його ухвалення, був підтриманий Верховною Радою, щоб ми могли крок за кроком далі рішуче рухатися в боротьбі з корупцією.

Я вважаю, що це є надважливий крок для того, щоб Україна реально змінилася, щоб ми бачили всіх прозорими, підзвітними, щоб ми дійсно сказали, що ми маємо шанс отримати безвізовий режим.

Дякую вам.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Олег Березюк передає слово Семенченку. Будь ласка.

СЕМЕНЧЕНКО С.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»)*. Я постараюсь говорити очень корректно и не использовать матерные и ругательные выражения исключительно из уважения к народу Украины.

Сегодня я подал на себя самого в НАЗК заявление о том, чтобы проверили мой образ жизни и мои доходы. Не потому что я чего-то там не знаю, что мне есть что скрывать, а потому что я не хочу иметь никакого отношения к тому паноптикуму, который мы увидели после электронного декларирования за последние несколько дней: меха, наличка, земельные участки, квартиры.

Я скажу честно, что с уважением отношусь к бизнесменам (я сам 19 лет был предпринимателем). Моя жена была предпринимателем восемь лет. Возможно, я не талантлив, возможно, я бездарь, потому что без волосатых лап, без родственников во властных структурах, без взяток все, что я смог задекларировать после этого времени, это 2,5 тысячи долларов и 20 тысяч гривен. Я верю, что все те люди, которые показывают эти миллионные доходы, финансовые гении или хотя бы финансовые гении их жены. Непонятно только, почему страна в такой... под управлением этих финансовых гениев.

Я хочу сказать о другом. Осталось несколько дней для того, чтобы подать изменения к электронным декларациям. Я проверяю свои доходы, расходы и очень рекомендую коллегам и чиновникам, судьям, прокурорам, таможенникам сделать то же самое. Потому что все это просто так не закончится, не будет никакой легализации.

Я вчера смотрел видео нашего заседания. Я хочу обратиться к «Оппозиционному блоку». Депутат от «Оппозиционного блока» Дмитрий Добкин (я настаиваю на том, чтобы он вышел сюда и ответил на эту реплику) покупает тур за 135 тысяч евро прямо в сессионном зале. Богатый человек – замечательно. Я смотрю его декларацию о доходах. Там один расход за год – аренда гостиничного номера в гостинице «Киев». Причем этот расход оплачен государством при миллионных доходах, при наличке. Я все понимаю. Я не понимаю другого, что дальше происходит за той колонной, то ли таблетки закидываются, то ли еще что-то, и человек ведет себя абсолютно неадекватно.

Я настаиваю на том, чтобы каждый из нас, кто не мог задекларировать свои доходы, ушел с государственной службы. И я настаиваю на том, чтобы эти средства вообще были подвержены конфискации. В противном случае мы будем поднимать народ и разбираться по закону, но так, как вы того заслуживаете. Ворье должно сидеть в тюрьме, оно не должно управлять государством! И давайте не путать честных бизнесменов, мелких, средних предпринимателей, на которых держится эта страна, как и на бюджетниках, с теми людьми, которые ни дня не были на госслужбе...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

СЕМЕНЧЕНКО С.І. ...и доходам, которым сейчас может позавидовать любая международная организация.

И последнее. Я знаю, что депутаты должны получать больше, но у нас идет война. Во время войны либо всем тяжело, а мы живем лучше, чем 75 процентов населения, либо это развал страны. Поэтому давайте это сделаем для следующей каденции, а сами разберемся со своими расходами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас залишилося нуль хвилин, але Іщейкін ще передає слово Солов'ю. Це буде останній виступ. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Виборчий округ №89, Гуцульщина і Покуття. Шановні колеги, три тижні тому в Україні стартував опалювальний сезон, по якому застосовуються нові ціни на газ і газ продається за ринковими цінами. Це означає, що приблизно 8 мільйонів сімей в Україні сьогодні отримують пільгу через субсидію для того, щоб оплатити житлово-комунальні послуги. Я розумію, що це сьогодні єдиний механізм, який дає змогу українським громадянам вижити в умовах цін, які є на енергоносії. Проте я хочу привернути увагу до того механізму субсидій, який застосовується, і до тих загроз, які цей механізм несе для економіки України.

В першу чергу, існуючий механізм субсидій не стимулює до енергозбереження. У більшості випадків в управліннях соціального захисту, в управліннях з експлуатації газового господарства працівники рекомендують українським громадянам спалювати норми газу, мотивуючи це тим, що в майбутньому люди не отримують субсидії. В такому випадку українців абсолютно не стимулюють до встановлення енергозберігаючих технологій, до заміни вікон. І при цьому ми розуміємо, що наш енергобаланс буде залишатися на цьому ж рівні.

Але поряд з тим, я хочу зауважити, що існуюча система субсидій має також ще іншу загрозу – тінізація заробітної плати. Сьогодні вже не роботодавець, а той, хто працює, приходиться до свого роботодавця

і каже: «Не платіть мені офіційну заробітну плату, бо я не зможу отримати субсидії». І тому, якщо ми залишимо ще в найближчий час існуючий механізм отримання субсидій, це складе серйозну загрозу для української економіки.

І тому з цієї трибуни я звертаюся до українського уряду чітко оцінити ризики від цього. Ми повинні монетизувати субсидії, ми повинні зробити все, щоб український громадянин, українське домогосподарство не отримало якусь ефемерну пільгу, а щоб ця пільга вимірювалася конкретними коштами, які надходять на конкретний рахунок конкретній українській сім'ї. Тільки в такому випадку ми зможемо стимулювати енергозбереження в Україні, зменшувати споживання, в тому числі імпортного газу. І тільки в такому випадку ми зможемо помалу виводити українську економіку з тіні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, виступи депутатів завершені.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. І в нас першим питанням є питання ратифікації, після якого ми перейдемо до блоку питань охорони здоров'я (перше читання).

Колеги, прошу вас зараз підтримати пропозицію, щоб ми розглянули проект Закону «Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо співробітництва у сфері оборони» за скороченою процедурою.

Я прошу зайти в зал, зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Будь ласка, прошу голосувати.

«За» – 149.

Нам не вистачило якраз одного голосу. Очевидно, Комітет з питань охорони здоров'я хоче розглядати пізніше законопроекти. Так?

Колеги, я ще раз ставлю на голосування пропозицію щодо розгляду за скороченою процедурою проекту закону про ратифікацію ([№0110](#)). Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 158.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді заступника міністра оборони Дубляна Олександра Володимировича. Будь ласка, пане Олександрє.

ДУБЛЯН О.В., заступник міністра оборони України – керівник апарату. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! Проект закону України розроблений з метою виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для ратифікації Меморандуму про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо співробітництва у сфері оборони, підписаного 17 березня 2016 року в місті Києві з ініціативи британської сторони.

Беручи до уваги те, що міжнародний договір встановлює інші правила, ніж ті, що передбачені чинним законодавством України, меморандум підлягає ратифікації Верховною Радою України. Положеннями меморандуму передбачено, що товари, які переміщуються між територіями учасників, у відповідності з цим меморандумом звільняються від митних зборів та податку на додану вартість.

Ратифікація меморандуму створить правові підстави для здійснення українсько-британського співробітництва у сфері оборони за наступними напрямками: зміцнення довіри та міжнародної безпеки, підготовка особового складу, розвиток військово-технічної співпраці, участь у спільних навчаннях, закупівля військової техніки, озброєння, запчастин та ресурсів, підготовка спеціалістів у галузі військової розвідки. Державними органами, уповноваженими за виконанням цього меморандуму, від української сторони є Міністерство оборони України, від британської сторони – Міністерство оборони Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.

Комітет Верховної Ради України з питань європейської інтеграції підтримав ратифікацію меморандуму. Реалізація не потребує додаткових витрат із держбюджету.

Прошу підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань європейської інтеграції Юринець Оксана Василівна. Будь ласка, пані Оксано.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ №117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»).
Доброго дня, шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Комітет з питань європейської інтеграції розглянув проект Закону України «Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо співробітництва у сфері оборони» (№0110) від 30.09.2016 року, внесений Кабінетом Міністрів України, і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в цілому. Приймаючи таке рішення, члени комітету виходили з того, що ратифікація дасть змогу завершити внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання меморандумом чинності.

Меморандум забезпечує рівноправний партнерський характер взаємовідносин у процесі співробітництва у сфері оборони, що в свою чергу сприятиме подальшому розширенню партнерських відносин між обома державами. За змістом меморандум відповідає міжнародній практиці. Прийняття закону України не потребує внесення змін до чинного законодавства України та прийняття нових законодавчих актів.

Зазначу також, що рішення нашого комітету узгоджується з висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, в якому наголошується, що Меморандум про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів України і урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо співробітництва у сфері оборони може бути ратифікований та висновком Комітету з питань національної безпеки і оборони. Нам сьогодні вкрай важливо спілкуватися з тими країнами, які мають свою сильну і потужну армію. Тому всіх закликаю підтримати ратифікацію цієї угоди.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Рибак Іван Петрович. Будь ласка.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий

округ №202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»).
Прошу передати слово нашому колезі Кишкарю Павлу.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Дякую за надану можливість висловити свою позицію. Безумовно, треба підтримувати ратифікацію даної угоди. Шкода, що так запізно, але двосторонні контакти у військовій галузі переходять уже до формальної частини. Маємо надію і дуже просимо Міністерство оборони якнайшвидше перейти до повномасштабної співпраці на виконання даної угоди, тобто до практичних дій за даною угодою. Прошу колег підтримати дану ратифікацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Івченко передає слово Рябчину. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Донеччина. Я також є співголовою групи міжпарламентських зв'язків з Великобританією.

Прошу колег підтримати цю угоду. Дійсно, Великобританія та Північна Ірландія дуже сильно допомагають нам у боротьбі з країною-агресором. Склад Місії ОБСЄ (це на другому місці) з Великобританії. Також дуже значні фонди спрямовуються Великобританією на розмінування території, на допомогу внутрішнім переселенцям.

Також хочу зазначити, що минулого місяця ми разом з нашими колегами з групи міжпарламентських зв'язків здійснювали візит парламентської делегації з головою, разом з членами комітету міжнародних справ, які приїхали на Донеччину, подивилися на ситуацію в Краматорську, Бахмуті, Слов'янську, прибули на блокпости. Британська делегація в складі шести депутатів була найближче до лінії зіткнення, на відміну від інших наших колег, які бояться туди їхати.

Тому прохання підтримати наших друзів з Великобританії і їх бажання допомогти нам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Мельничук Сергій Петрович. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Група «Воля народу» підтримуватиме дану ратифікацію, і це конче необхідно. Але хочу звернути вашу увагу, хто представляє Міністерство оборони. Міністерство оборони представляє на даний момент заступник міністра оборони, який тут розповідав, що буде у сфері закупівлі техніки і запчастин, а сам в цей час кришував на фронті порізки бронетехніки. Ганьба таким людям очолювати Збройні Сили, включаючи і міністра оборони, який фактично усунувся від виконання своїх обов'язків, не слідкує за військовими полігонами, військовими частинами. І військові частини, які виводяться з фронту, ідуть просто в багнюку, в холодні палатки, не передбачено розквартирування цих підрозділів у місцях постійної дислокації. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мосійчук Ігор. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Наша фракція, звичайно, підтримуватиме ратифікацію даного меморандуму. Але хотілося б запитати і в урядовців, і представників МЗС, і Міноборони, і великих євроінтеграторів у парламенті, і керівництва групи дружби Британія-Україна: чи порушувалося питання виконання Будапештського меморандуму перед британською стороною, яка є одним з підписантів цього меморандуму, чи ставилося це питання на порядок денний? Адже коли нас переконує і влада, і очільник злочинського кремлівського блоку Юрій Бойко, що альтернативи нормандському формату переговорів немає, то ми розуміємо чітко, що устами Бойка говорить Путін, говорить Кремль. Тому і є запитання до

урядовців, чиновників: чи ставилося питання виконання Будапештського меморандуму перед Британією? Так, на сьогодні Британія є одним з найбільших європейських союзників України в цій національно-визвольній війні на сході. Але якщо ми самі не порушуємо питання виконання Будапештського меморандуму, то що ми хочемо від союзників, щоб вони бігли і порушували це питання? Ні.

Тому фракція Радикальної партії Олега Ляшка вимагає на всіх міжнародних перемовинах за участю країн-підписантів Будапештського меморандуму порушувати питання його виконання. Це є запорукою наших успіхів на дипломатичному фронті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, обговорення завершене. Переходимо до прийняття рішення щодо важливої ратифікації, тому прошу народних депутатів заходити в зал. Прошу повідомити депутатів, що зараз ми перейдемо до прийняття рішення. Колеги, будь ласка, заходимо в зал, займаємо робочі місця.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо співробітництва у сфері оборони» ([№0110](#)) за основу та в цілому, колеги. Прошу всіх підтримати. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 219.

Не встигли – погано.

Зараз ми повернемося. Колеги, я бачу, це питання безпеки і питання міжнародної угоди. Прошу більш відповідально підійти до голосування. Зараз я поставлю на голосування пропозицію щодо повернення до голосування, а потім повторно поставлю на голосування. Запросіть депутатів у зал.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту закону про ратифікацію ([№0110](#)). Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 234.

Ми повернулися.

Тепер я повторно ставлю на голосування проект Закону «Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо співробітництва у сфері оборони» за основу та в цілому. Прошу підтримати, колеги, будь ласка.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Вітаю комітет з прийняттям закону про ратифікацію. Закон прийнято, колеги.

Зараз ми будемо переходити до питань охорони здоров'я. Але в мене є заява від двох фракцій («Народний фронт» і Радикальної партії) на перерву. Вони згодні її замінити виступом. Після того відразу ми перейдемо до блоку питань щодо охорони здоров'я.

Я надаю слово для виступу Віктору Галасюку. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Той проект бюджету, який сьогодні запропонував уряд, фактично затуляє зашморг на шиї української науки. Ми, українські парламентарії, не можемо це так залишити. Безумовно, академія наук сьогодні є пострадянською бюрократичною інституцією, яка потребує докорінного реформування. Безумовно, реформа академії наук має бути глибокою, системною, всеохоплюючою. Вона має зробити так, щоб українська наука працювала разом з освітою, виробництвом на розвиток української економіки, на посилення української держави. Але в мене просте запитання: чи можна реформувати труп академії наук, чи можна спочатку вбити українську фундаментальну науку, а потім розпочинати реформи? Ні і ще раз ні.

Позиція фракції Радикальної партії, так само як усіх однодумців у цьому парламенті, хто підтримує українську науку, полягає в тому,

що в бюджеті цього року ми маємо додати хоча б мінімальне фінансування, яке дасть змогу академії викинути ті фундаментальні дослідження, які розпочаті, які мають світову перспективу, запровадити програму підтримки талановитої української молоді (треба робити це цього року, наступного буде пізно). Тому ті першочергові потреби в 600 мільйонів гривень, які стосуються підтримки української науки, мають бути закладені в бюджет на 2017 рік першочергово. Бо якщо цього не зробити, то ми ніколи не перейдемо до стратегії, бо не буде предмета реформування. Я хочу наголосити, що це є стратегічне питання безпеки української держави. Адже якщо ми сьогодні втратимо науку, завтра втратимо промисловість, а втратимо промисловість, то втратимо незалежність України. Ми не маємо права цього допустити.

Тому в бюджеті наступного року потрібно збільшити фінансування української науки, щоб забезпечити виконання фундаментальних досліджень, підтримку талановитої молоді, зберегти сьогодні ті осередки наукових шкіл, які існують в Україні. І водночас започаткувати системне глибоке всеохоплююче реформування української академії наук для того, щоб наука працювала на виробництво, виробництво працювало на економіку, а економіка працювала на кожного громадянина України.

Це є пропозиція і наполягання фракції Радикальної партії, яке підтримують багато однодумців у цьому залі. Тому я звертаюся до Прем'єр-міністра України й прошу вважати мій виступ офіційним депутатським запитом до Прем'єр-міністра.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, блок питань щодо охорони здоров'я (це перше читання). Першим ми розглядатимемо проект Закону «Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про лікарські засоби» щодо доступу до результатів доклінічного вивчення та клінічних випробувань лікарських засобів» ([№4074](#)).

Я пропоную проголосувати за розгляд законопроекту за скороченою процедурою, колеги. Прошу проголосувати.

«За» – 158.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Яриніча Костянтина Володимировича. Будь ласка, пане Костянтіне.

ЯРИНІЧ К.В., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №99, Кіровоградська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Законопроект, який я маю честь доповісти, є технічно простим, але він надзвичайно важливий для всіх громадян України. Йдеться про забезпечення надання прозорої і достовірної інформації щодо ефективності та безпечності лікарських засобів.

Законопроект спрямований на відкриття доступу до результатів доклінічного вивчення та клінічних випробувань лікарських засобів. Це дасть можливість громадянам отримувати об'єктивні дані про рівень безпечності та ефективності ліків, а фахівцям – приймати рішення стосовно вибору для призначення та застосування лікарських засобів. Сьогодні чинним законодавством такий доступ до результатів клінічних випробувань закрито. І тому це створює, звичайно, підґрунтя для можливої корупції під час реєстрації лікарських засобів та обігу ліків з недоведеною ефективністю.

Крім того, шановні колеги, хочу звернути вашу увагу, що даною пропозицією ми також приводимо вітчизняне законодавство у відповідність до Директиви Європейського Парламенту та Ради 2001/83/ЄС, якою особлива увагу звертається на те, що оприлюдненню підлягають результати всіх клінічних досліджень як сприятливі позитивні, так і несприятливі негативні.

При цьому з метою захисту від розголошення та недобросовісного комерційного використання результатів клінічних та доклінічних випробувань, які містять комерційну таємницю, законопроектом встановлено, що такі результати випробувань охороняються законом та не підлягають публічному доступу.

Я дякую всім, хто долучався до цього законопроекту, а це весь колектив співавторів нашого медичного комітету. Я дякую Міністерству охорони здоров'я за те, що воно позитивно схвалило прийняття такого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ЯРИНІЧ К.В. Прошу підтримати цей законопроект у першому читанні. Там є декілька термінологічних поправок, які ми внесемо до другого читання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань охорони здоров'я Богомолець Ольга Вадимівна. Будь ласка, пані Олю.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги, минулого року на парламентських слуханнях обговорювалася концепція і стратегія реформування системи охорони здоров'я України.

Мета цієї реформи – це наближення української системи охорони здоров'я до європейської якості, європейських цінностей.

Усі проекти законів, які будуть представлені сьогодні, наближають українську систему охорони здоров'я до європейських цінностей. Власне, цей законопроект дає змогу громадянам ознайомитися з результатами клінічних і доклінічних випробувань.

Те зауваження, яке надало нам Головне науково-експертне управління щодо розбіжності термінів «комерційна таємниця» і «комерційна інформація», можуть бути внесені як поправки між першим і другим читаннями.

Тому я ще раз хочу сказати, що практично всі члени парламентського Комітету з питань охорони здоров'я є співавторами цього законопроекту. Прошу вас підтримати цей законопроект за основу і в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Веселова Наталія передає слово Ірині Сисоєнко.

СИСОЄНКО І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, чинним законодавством доступ до інформації про результати доклінічних досліджень та клінічних випробувань ліків закрито. Така норма була внесена в законодавство України ще в 2007 році. І вона призвела до корупції та зловживань на моменті реєстрації лікарських засобів. Як результат, ринок України було перенасичено лікарськими засобами з недоведеною ефективністю та безпечністю.

В інструкціях до медичного призначення лікарським засобам вписують ті лікувальні властивості препарату, які насправді їм не відповідають. Таким чином, вводиться в оману насамперед лікар, який призначає той чи інший лікарський засіб, фармацевтичний представник, який постачає лікарські засоби аптечним закладам, і найголовніше, пацієнт, який приймає лікарський засіб та розраховує на одужання.

Наприклад, в Україні зареєстровано близько 40 лікарських засобів, які мають в інструкції інформацію про те, що вони лікують грип. Водночас увесь світ знає про те, що лише дві молекули, дійсно, можутьвилікувати грип. І таких прикладів є безліч. Тому відкриття інформації дасть можливість медичним працівникам, фармацевтичним працівникам, зацікавленим громадянам приймати рішення стосовно вибору лікарського засобу на підставі об'єктивних даних про їх безпечність та ефективність. Тому я вважаю, що даний законопроект є важливим кроком у боротьбі з так званими «ліками-фуфломіцинами».

Фракція «Самопоміч» голосуватиме за цей важливий законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Донець Тетяна Анатоліївна від «Народного фронту». Увімкніть мікрофон.

ДОНЕЦЬ Т.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт» підтримуватиме цей законопроект. Він є достатньо важливим, оскільки збільшує інформацію, яка є доступною для громадян України. І насправді, достовірність даних буде чіткою і зрозумілою кожній людині в Україні.

Пропоную всьому залу підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Прошу передати слово Шурмі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Шурма.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановні громадяни України! Передусім потрібно подякувати за те, що вперше за два роки в сесійній залі ми маємо можливість тематично розглядати всі проблеми охорони здоров'я, які сьогодні накопичилися в повсякденному житті. Але, на превеликий жаль, це лишень крапля води в морі.

На сьогодні в Кабінеті Міністрів немає затвердженої і прийнятої концепції розвитку національної системи охорони здоров'я. Ми не знаємо, як ми маємо реформуватися, а відтак комітет робить надпотуги для того, щоб удосконалити чинне законодавство, для того, щоб воно було максимально ефективно використано в житті як тими людьми, які приймають лікарські препарати, так і тими, хто їх випускає.

Загальновідомо, що вільний доступ громадян та фахівців до інформації – це важлива складова боротьби з корупцією. На цьому наголошується і в праці Світового банку.

З огляду на викладене, законопроект спрямований на відкриття доступу до результатів доклінічного вивчення та клінічних випробувань лікарських засобів, що дасть можливість усім зацікавленим громадянам і об'єднанням приймати рішення стосовно вибору і призначення застосування лікарських засобів.

Метою прийняття закону є відкриття цього доступу, але за виключенням інформації комерційного конфіденційного характеру. Хотів би сказати, що це сьогодні реальний крок у боротьбі з корупцією. Ні для кого не секрет, що означає сьогодні для виробника пройти процедуру ліцензування в корупційних кабінетах міністерств. Відкриття цієї інформації позбавляє цілої ланки тих людей, які продовжують займатися хабарництвом для того, щоб ставити передумови неприйняття правильних рішень.

«Опозиційний блок» підтримує даний законопроект. Ми підтримуватимемо все в законодавстві, що приносить користь як пацієнтам, так і надавачам медичних послуг, виробникам ліків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Вовк Віктор Іванович передає слово Кириченку. Будь ласка.

Виступайте, мікрофон на трибуні ввімкнено.

КИРИЧЕНКО О.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Радикальна партія Олега Ляшка теж пропонує підтримати цей законопроект. Це дуже важливо, бо відкриття реєстрів доклінічного вивчення та клінічних випробувань значною мірою покращить доступ до адекватної об'єктивної інформації всіх наших лікарів та громадян. Тому що ми знаємо, що нинішня ситуація значно викривлює структуру використання лікарських засобів. Є багато лікарських засобів, які масово призначаються українськими лікарями, при цьому ніде у світі немає таких засобів. І це дуже правильний законопроект, ми просимо його підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Батьківщини» слово надається Олександрі Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Дуже цікаво, як ми робимо спочатку кроки, а потім отримуємо наслідки. Я тут виступала і говорила, що і пані Гопко, і пані Богомолець, і всі, хто їх підтримував, нестимуть відповідальність за прийняття закону щодо спрощення державної реєстрації лікарських засобів. Ви його підтримали і думали, що завтра подешевшають ліки. Вам уже сказали «дякую» ваші виборці, бо дешевих ліків немає, а з'явилася постанова Кабінету Міністрів, яка розписала, де яка лікарня може проводити випробування ліків, які не пройшли реєстрацію у власних країнах.

У мене є лист з конференції, яка пройшла в Мадриді, всіх фармацевтів Європи. Один із виступів: «Я думаю, что мы все очень неприятно удивлены последними инициативами вашего правительства. Но как я уже сказал, эти инициативы, которые создали...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте можливість завершити, 1 хвилина.

КУЖЕЛЬ О.В. «...отличны от европейских, украинские стандарты». Вони сказали: «Поки в нас діє цей закон, забудьте про євроінтеграцію. Тот мусор, который вы впустили в свою страну, мы в свои европейские страны не впустим».

Теперь мы говорим про этот законопроект. Сто відсотків ми хочемо знати, як згідно з постановою Кабміну, які будуть наслідки, хто помре після випробувань завдяки голосуванню цього закону. Можливо, нам треба зробити таким чином, щоб були лише зареєстровані європейські ліки. Скажіть, хто з вас розуміється в складі ліків?

Це дасть можливість появи знову неякісних ліків. Прийняття цього законопроекту дасть змогу тільки погіршити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Були згадані прізвища. Буде надано право на репліку. Але спочатку виступ від «Народного фронту».

Леонід Ємець, 2 хвилини. А потім буде репліка Кириченка і пані Олі.

СМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт», місто Київ. Шановні колеги, цим законопроектом, як і тими думками, які були озвучені сьогодні, ми насправді прикриваємо бездіяльність Міністерства охорони здоров'я. Тому що всі ці питання можна і треба було вирішити на рівні роботи міністерства. Чому парламент на себе вкотре бере роботу виконавчої влади? А я вам поясню. Тому що відсутня невідворотність покарання за корупцію. Ми зараз знижуємо корупцію, приймаємо закони, відкриваємо процедури і інформацію, а насправді це мало б робити міністерство. А насправді, прокуратура і НАБУ, яке ми створили, має дати нам відповідь щодо роботи минулих керівників міністерства, я маю на увазі не лише за часів Януковича, хоча і їх роботі треба надати відповідні юридичні висновки.

Але мене цікавить таке. От ми зняли міністра, керівний склад Міністерства охорони здоров'я за те, що це була невідповідна завданням робота, що містилися відверті ознаки корупції. Де покарані особи? Де відкриті кримінальні провадження? Де передані справи до суду? Без цього всього наша діяльність схожа на латання дірок у решеті, ми закриваємо одні, але залишаються інші. Лише невідворотність покарання за скоєні злочини, за корупцію стане шляхом розв'язання проблеми в охороні здоров'я.

Ставлю відповідальне завдання перед прокуратурою, Національним антикорупційним бюро дати відповідь щодо злочинної діяльності минулого керівництва Міністерства охорони здоров'я.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вибачте, ще не всі виступили. Не виступав Сергій Мельничук, «Воля народу», і Яриніч, «Блок Петра Порошенка».

Сергій Мельничук. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П. «Воля народу». Хочу підтримати попередніх промовців і з «Батьківщини», і «Народного фронту». Так, дійсно, проблема дуже велика. І саме в тому проблема, що до цих пір не призначений міністр охорони здоров'я. Поки ми не проведемо конкурс,

не призначимо нового очільника міністерства, поки туди не зайде команда тих людей, які готові провести реформи, нічого не буде. Тому я звертаюся до Прем'єр-міністра провести конкурс і подати кандидатуру на затвердження, тому що далі буде продовжуватися цей хаос.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яриніч Костянтин, БПП. Увімкніть мікрофон.

ЯРИНІЧ К.В. Шановні колеги, я хочу повернути вас все-таки до законопроекту, а не до Міністерства охорони здоров'я. Те, що говорили сьогодні з цієї трибуни представники «Батьківщини», абсолютно не відповідає дійсності. Я поясню, чому. Тому що треба розуміти, що таке «клінічні випробування». Клінічні випробування проводяться міжнародними сертифікованими організаціями. Зараз ми кажемо про те, яким чином контролюються і оприлюднюються результати у всьому світі та в Європі. Водночас ми кажемо про те, що з Директиви Європейського парламенту та Ради, яка розкриває механізм надання інформації про результати проведення клінічних випробувань. Я вам скажу ще більше, що під час підготовки цього законопроекту були проведені неодноразові круглі столи із фаховими організаціями, медичною спільнотою, і це все абсолютно об'єктивна інформація, яку ми хочемо надати як пацієнту, так і фахівцям України. Тому прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тепер три репліки. Напевно, ви виступатимете останньою, пані Олю, як голова комітету. Спочатку – Кириченко, 1 хвилина. Потім – Гопко, 1 хвилина. За нею – Оля Богомолець, 1 хвилина. Добре так буде?

Кириченко, 1 хвилина. Репліка.

КИРИЧЕНКО О.М. Я хотел бы откорректировать заявление госпожи Кужель, потому что абсолютно некорректно говорить о регистрации и открытии протоколов исследований. Это абсолютно противоположные вещи. Протоколы исследований – это доступ к информации, которая получена в процессе исследования. А процесс исследования – это то, как говорит господин Яринич. А если мы

говорим про регистрацію, это абсолютно иное, некорректно даже сравнивать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Репліки на репліку не існує.
Гопко, 1 хвилина. Будь ласка.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, я хотіла б зробити заклик до Міністерства охорони здоров'я. Парламент прийняв закон (він був підтриманий більшістю парламентаріїв) про спрощення реєстрації ліків. Раніше процедура займала 220 днів, була можливість для корупції, на якій зловживали, і ліки були дорогими. Коли ми спрощували процедуру до 17 днів для того, щоб не дозволяти заробляти хабарів, то чітко прописували, які країни можуть брати участь у цій спрощеній процедурі. Це лише країни із суворими перевітками якості, де існують дуже жорсткі регуляторні агенції. Всесвітня організація охорони здоров'я ООН підтвердила це. Тому ми якраз подбали про захист наших пацієнтів, надаючи таке право лише країнам ЄС, Канади, Сполученим Штатам Америки, Японії, де високі стандарти.

І те, що закон ще не запрацював, то мій заклик до МОЗ. І я закликаю парламентаріїв не розгойдувати ситуацію маніпулятивними ствердженнями, називаючи прізвища депутатів, а працювати на користь країни, пацієнтів, не намагатися думати собі, що хтось розумніший.

І насправді «тендерна мафія»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ГОПКО Г.М. Коли в цьому парламенті ми приймали закон про закупівлю ліків через міжнародні організації, це теж був вимушений крок. За 25 років незалежності жодне Міністерство охорони здоров'я не змогло подолати спокусу заробляти на здоров'ї українців через тендери. І коли ми наведемо лад через антикорупційні інституції, то така процедура відпаде, а зараз спрощення реєстрації ліків дасть можливість забезпечити якісні ліки.

Тому звертаюся до уряду і до МОЗ: працюйте ефективніше.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я зараз надам слово, але я дуже прошу, називаючи прізвище один одного, бути більш коректними під час виступів.

Кужель, 1 хвилина. Потім – Ольга Богомолець, 1 хвилина.

За 2 хвилини буде голосування, прошу закликати депутатів у зал.

Будь ласка, пані Олександро.

КУЖЕЛЬ О.В. Ще раз уважно прошу відчутти різницю в тому, що ми почули зараз один від одного. Дійсно, проект закону, який ми розглядаємо, дає можливість дізнатися результати плюса і мінуса після проведення випробувань за однієї умови, що ми домовилися, що конфіденційна інформація є сто відсотків закритою.

Але чому я згадала про законопроект? Бо ви відкрили скриньку Пандори. Є постанова Кабміну, яка дозволила і закріпила в українських лікарнях проводити дослідження тих ліків, які не пройшли дослідження у власних країнах. Європейські країни сказали, що в них реєстрація 120 днів, за 10 днів провести клінічні дослідження і реєстрацію неможливо. Поки ми не змінимо цей законопроект, розраховувати на євроінтеграцію неможливо. Якщо ви хочете сказати, що ліки стали дешевшими, то півроку пройшло, а ліки тільки дорожчають. І тому не в цьому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, репліка і заключне слово голови комітету Олі Богомолець.

За хвилину буде голосування, прошу всіх депутатів зайти в зал, підготуватися до прийняття рішення.

Будь ласка, пані Олю.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги, для України найбільша небезпека це навіть не російська агресія, а це непрофесіоналізм і популізм, які можуть призвести нас до катастрофи. Зараз сплуталися речі, які між собою не пов'язані.

Закон (проект [№4484](#)), який був проголосований, дозволяє ввезення в Україну тільки ліків, які зареєстровані в європейській спільноті, ніякого спаму на Україну не знайде. А цей проект закону говорить про зовсім інші речі, про ті ліки, які ще не зареєстровані. Як депутати подали свої електронні декларації, так це буде електронна декларація

на медикамент, щоб всі могли побачити про нього правду. Цей проект закону відкриває вам очі на правду, яка записана в результатах, і все, більше за ним нічого немає. Тому я прошу вас підтримати його за основу і в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Отже, ми провели бурхливе обговорення і можемо переходити до прийняття рішення. Фактично, майже всі представники фракцій висловили підтримку даного законопроекту і, я хочу нагадати, комітет пропонує прийняти його лише за основу. Тобто зауваження, які є, ми зможемо обговорити під час підготовки до другого читання. Я прошу всіх колег підтримати даний проект закону. Займіть свої робочі місця. Прошу членів комітету охорони здоров'я дисциплінувати свої фракції.

Переходимо до прийняття рішення. Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про лікарські засоби» ([№4074](#)) за основу.

«За» – 272.

Рішення прийнято. Вітаю комітет, вітаю авторів законопроекту.

Наступний... (*Шум у залі*). Є ті, хто проти голосувати в цілому. Колеги, я можу в цілому поставити, якщо є загальна підтримка.

Вибачте, голова комітету проти. Коли комітет проти, я не можу це поставити на голосування, колеги.

Отже, переходимо до наступного проекту закону. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про донорство крові та її компонентів».

Я прошу підтримати пропозицію розгляду за скороченою процедурою, колеги. Прошу проголосувати.

«За» – 182.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді голову Комітету з питань охорони здоров'я Богомолець Ольгу Вадимівну. Будь ласка, пані Олю, 2 хвилини.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги, всі ви знаєте, що в Україні існують донори (власне, це ті люди, які здають кров). До мене звернулася моя колега депутат Світлана Заліщук, яка повідомила про те, що в Україні, виявляється, порушуються права людей, які не є громадянами України, але які хочуть добровільно здати кров і стати донорами. Виявилось, що українське законодавство позбавляє неукраїнських громадян можливості стати донорами.

Саме тому за підтримки всіх депутатів Комітету з питань охорони здоров'я ми напрацювали такий законопроект, який дозволяє негромадянам України, особам від 18 років, які не мають хвороб, які є дієздатними, стати донорами і здати кров для того, щоб наші поранені військові не мали проблем з наявністю банку крові. Безперечно, вони не прирівнюються до українських донорів, які можуть стати почесними донорами, які можуть отримати певні зміни до пенсії і виплати. Їм надається виключно право здати кров на тій самій підставі, як українським громадянам.

Від Головного науково-експертного управління ми отримали декілька зауважень, з якими Комітет з питань охорони здоров'я не погоджується. Власне, запропоновано замінити слова «дієздатна особа віком від 18 років, яка не є громадянином України» словом «особа». Справа в тому, що тільки громадяни України (і це записано в проекті закону) від 18 років можуть стати донорами.

Також є зауваження щодо відмінності у статусі донорами. Але саме цим проектом закону закріплюється статус донора виключно за громадянином України, а негромадянам України надається право просто здавати кров.

І третє зауваження стосується недоцільності визначення добровільності донорства для негромадян...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Завершуйте, будь ласка, 15 секунд.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Тому всі зауваження ГНЕУ можуть бути враховані під час підготовки закону до другого читання. Комітет з питань охорони здоров'я, всі депутати, які готували цей законопроект,

дякуємо Світлані Заліщук за її ініціативу. Просимо вас підтримати цей законопроект за основу і в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна пані Ольго.

У нас немає співдоповіді, але просить слова представник Міністерства охорони здоров'я. Я прошу ввімкнути мікрофон представнику від міністерства, а потім ми з вами, шановні колеги, перейдемо до обговорення законопроекту.

СИВАК О.В., *заступник міністра охорони здоров'я з питань європейської інтеграції.* Шановні депутати! Ми маємо певні застереження до цього законопроекту. Рік тому в нас була місія єврокомісії експертів зі служби крові, яка оцінила нашу службу крові. І одне з таких серйозних зауважень – відсутність безпечного і надійного тестування на інфекції, що передаються з кров'ю.

Зараз ми працюємо над реформуванням. Ми мусимо адаптувати все законодавство до вимог ЄС, особливо чотири директиви щодо служби крові. Вони суперечать участі іноземців у донорстві, тому що ми не можемо забезпечити інфекційну безпеку. Я можу детально про це доповісти.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо представникам міністерства. Прозвучала позиція, що є застереження в Комітеті з питань європейської інтеграції. Якщо в Комітеті з питань європейської інтеграції є бажання надати висновок комітету, це було б дуже правильно.

Прошу зараз записатися на обговорення: два – за, два – проти.

Пані Червакова від «Блоку Петра Порошенка». Будь ласка, пані Ольго.

ЧЕРВАКОВА О.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Прошу передати слово Олегу Мусію.

ГОЛОВУЮЧА. Увімкніть мікрофон Олега Мусія.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №124, Львівська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Прошу вас підтримати вказаний законопроект, тому що, насправді, ситуація в теперішній Україні є дуже особливою. Вона полягає в тому, що у зв'язку з конкретною кадровою кризою, яку спровокував і про-вокує до сьогодні і уряд, і Міністерство охорони здоров'я з нестачею лікарів 30 відсотків і щорічним зменшенням кількості лікарів від 10 до 15 тисяч, ми хоча б повинні забезпечити в закладах охорони здоров'я духовну і моральну підтримку наших пацієнтів. І якраз вказаний зако-нопроект дає таку можливість нашим колегам, які займаються ліку-ванням душі, а це релігійні організації і душпастирство, яке розпов-сюджене зараз і, дякувати Богу, ми прийняли вже про капеланство відповідні нормативні акти, що стосуються армії.

Прошу підтримати вказаний законопроект і прийняти його в пер-шому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, я закликаю, щоб ми слухали обговорення законопроекту, тому що в такому галасі важко чути промовців, а ми обговорюємо важливий блок, що стосується медицини.

Я запрошую до слова пані Веселову. Прошу послухати нашу шановну колегу від фракції «Самопоміч».

ВЕСЕЛОВА Н.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична пар-тія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Сисоєнко.

СИСОЄНКО І.В. Шановні колеги, що стосується даного законо-проекту.

Перше. У нас в Україні повністю відсутня належна система служби крові. Ми говоримо про питання національної безпеки. Я нага-дую всім нам, що питання побудови належної служби крові є одним із питань ратифікації угоди з Європейським Союзом, де ми взяли

зобов'язання про виконання умов доступності безпеки та якості донорської крові та її препаратів.

Я вважаю, що до тих пір, поки ми в Україні не побудуємо ефективну належну роботу служби крові, яка фінансуватиметься з державного бюджету, яка матиме управління органу центральної виконавчої влади, яка в першу чергу організує питання безпеки донорської крові, ми не можемо розширювати перелік осіб, які можуть бути донорами, тому що в Україні це проблема. Величезна кількість інфекційних захворювань відбувається на момент донорства.

Тому сама ініціатива добра, але вона є на даному етапі недоречною. Я пропоную, щоб ми до питання щодо служби крові підійшли більш системно і голосували в залі за законопроекти, які будуть повністю адаптовані під директиви Європейського Союзу та вирішуватимуть комплексні питання, а не так, як ми робимо зараз, намагаємося ставити латки на величезні проблеми, які є в нашій державі.

Тому я пропоную відправити цей законопроект авторам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, пані Ірино.

Запрошується до слова пан Шурма від «Опозиційного блоку».

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Шановні колеги, протягом останніх років попит на кров та її компоненти в закладах охорони здоров'я постійно зростає (я вже не говорю про зону АТО). У більшості лікувальних закладів спостерігається постійний дефіцит консервованої крові та препаратів крові. Від цього потерпають профільні пацієнти, на лікування яких потребується кров на вироблення з неї препаратів.

Я хотів би сказати, що служба крові не є лише комунальним закладом, де здають кров, це ще і виробництво. І якщо хто-небудь колись стикнувся з проблемою забезпечення препаратів на базі крові, то він знає, що це є надто дороге задоволення, більше того, що цих препаратів взагалі немає.

Сьогодні йдеться про те, щоб не надавати статус донорів тим людям, які не проживають в Україні, йдеться лишень про виконання донорської функції на принципах добровільності.

Я можу сказати, чому в залі є протиріччя. Ви подивіться, сьогодні розглядається п'ять проектів законів, які стосуються охорони здоров'я. Де виконувач обов'язків міністра? Її немає в ложі уряду, бо її апріорі немає. Нам обіцяли призначити міністра охорони здоров'я. Немає людини, яка розуміється на охороні здоров'я, немає кому говорити «за» або «проти».

Тому я ще раз кажу: до тих пір, поки міністерством керуватимуть історики, люди без освіти, ми матимемо таку ситуацію. Нехай вони покажуть свої дипломи, нехай їх нострифікують. Що стосується безпосередньо цього проекту закону, його треба підтримувати в першому читанні.

Я вам наведу приклад. Аварія на вулиці, людина втратила кров. Приїжджають на станцію переливання крові, з'являється іноземець, готовий здати кров. Чому не можна дозволити разову функцію? Тим більше, що цей іноземець повинен пройти процедуру перевірки в цій установі. Цей законопроект конче потрібно підтримувати в першому читанні.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.
Одарченко Юрій. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Партія «Батьківщина». Шановні колеги, я звертаюся до авторів. Хотів би звернути вашу увагу, що сам ваш задум вносить у законодавство набагато більше змін, ніж потрібно для реалізації задуму авторів. Законопроект запроваджує поруч з донором нову категорію осіб – особа, яка виконує донорську функцію. Ця особа, по суті, має ті ж самі ознаки, що й донор, має всі ті ж самі права, що й донор, але не є громадянином України. По суті, по всьому тексту закону зараз замість слова «донор» пропонується написати «донор або інша особа, яка залучається до виконання донорської функції». Це є неправильним, оскільки правила нормативної техніки

вимагають не утворювати зайві інститути там, де можливо обійтися без цього.

Прийняття цього закону призведе до необхідності перегляду величезного нормативу підзаконних актів, заміни бланків, бо скрізь треба буде додати: «особу, яка виконує донорську функцію». Доцільно буде просто зазначити, що донором може бути як громадянин України, так і іноземець або особа без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України. І все, не потрібно більше ніяких змін, не потрібна нова категорія осіб, нове регулювання їхнього становища. Вже завтра вони зможуть бути донорами.

Шановні колеги, я пропоную відправити проект закону на доопрацювання, потім, можливо, внести зміни до статті 2 Закону України «Про донорство крові та її компонентів», виклавши частину другу цієї статті в такій редакції: «Донором може бути будь-який дієздатний громадянин України, а також іноземець або особа без громадянства, які на законних підставах перебувають в Україні, віком від 18 років». І далі весь текст аж до розділу «Прикінцеві положення» виключити. Якщо з цією поправкою, то проект можна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вашу поправку поставимо на голосування. Якщо законопроект не пройде за основу, то поправку можемо запропонувати, коли вже буде прийняття рішення.

Від Радикальної партії Кириченко чи Оксана Корчинська? Кириченко перший зголосився, пані Оксано. Будь ласка.

КИРИЧЕНКО О.М. Радикальная партия предлагает последовать европейской практике и отказаться от возможности иностранцам сдавать кровь. Все эти инсинуации, которые сейчас звучат в зале, вы должны осознать. Украина в год заготавливает 30 тонн крови, при этом 25 процентов этой крови выливают сразу, она бракуется, потому что у нас нет адекватной оценки качества этой крови. При этом у нас есть эпидемия вирусных гепатитов, которые передаются через кровь. У нас есть эпидемия в войсках, которые воюют на востоке, и при переливании крови заболеваемость вирусными гепатитами у них в два раза выше. Нам нужно не пускать пыль в глаза, а сделать качественную систему крови в Украине. И нам хватит нашей украинской крови в пределах того закона, который у нас работает.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу заходити в зал, ми переходимо до прийняття рішення.

Я, справді, здивований, тому що законопроекти, які вносяться в зал, мали б бути узгоджені. Якщо вони непрохідні, якщо три фракції говорять, що не підтримують, важко приймати рішення.

Поки депутати заходять у зал, я дам вам, пані Олю, 1 хвилину.

Оля Богомолець. Будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги, ще раз повертаюся до популярності і непрофесіоналізму. Комітет з питань охорони здоров'я підтримує створення нової системи донорства в Україні. Комітет з питань охорони здоров'я і я особисто говоримо про те, що в нас існують випадки інфекційного захворювання через донорську кров. Але абсолютно ніяк це не пов'язано з тим, що здорові громадяни інших країн хочуть здати кров для того, щоб зробити добре Україні. Міністерство охорони здоров'я не хоче працювати і змінювати бланки. Так, деяка робота буде потрібна. Але при цьому ми не порушуємо ніякого законодавства і надаємо громадянам інших держав право допомогти сьогодні Україні, яка, ще раз вам нагадую, знаходиться у стані війни. І ніяким чином це не пов'язано із збільшенням інфекційного навантаження або загрози. Ця загроза існує в українському суспільстві. У нас вистачає свого СНІДу, сифілісу і гепатиту. І стоїть питання оцінки якості крові.

Тому прошу вас підтримати цей законопроект у першому читанні. Комітет доопрацює його між першим і другим читаннями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, переходимо до прийняття рішення, колеги. Комітет пропонує прийняти лише за основу. Я цю пропозицію поставлю на голосування першою.

Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про донорство крові та її компонентів» ([№4770](#)) за основу. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати за основу.

«За» – 214.

Не встигли. Я ще раз поставлю на голосування пропозицію щодо повернення. Прошу запросити депутатів у зал. Якщо не буде голосів, я поставлю на голосування наступну пропозицію – повернути на повторне читання в комітет. Запросіть всіх у зал. Бачу, зайшли з «Народного фронту».

Будь ласка, займіть робочі місця.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону №4770. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 221.

Колеги, ставлю на голосування наступну пропозицію: повернути на повторне читання в комітет. Хто підтримує пропозицію повернути в комітет на повторне перше читання, прошу проголосувати. Прошу підтримати, колеги.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення зміни до статті 244⁸ Кодексу України про адміністративні правопорушення» ([№4552](#)).

Я прошу проголосувати за скорочену процедуру, колеги.

«За» – 175.

Запрошую до доповіді заступника міністра охорони здоров'я Ілика Романа Романовича. Прошу, пане Романе.

ІЛИК Р.Р., заступник міністра охорони здоров'я. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Проект Закону України «Про внесення зміни до статті 244⁸ Кодексу України про адміністративні правопорушення» був внесений Кабінетом Міністрів України.

Проект закону України розроблено з метою конкретизації повноважень Державної служби з лікарських засобів у частині розгляду справ про адміністративні правопорушення та накладання адміністративних стягнень.

Відповідно до статті 244⁸ Кодексу України про адміністративні правопорушення центральний орган виконавчої влади, що реалізує

державну політику у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів – Державна служба України з лікарських засобів, розглядає справи про адміністративні правопорушення, зокрема, за статтею 168² КУпАП, якою передбачено відповідальність за випуск у продаж продукції з порушенням вимог щодо медичних попереджень споживачів тютюнових виробів.

Відповідно до статті 244⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення центральний орган виконавчої влади Держпродспоживслужба, яка реалізовує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про захист прав громадян, споживачів, у тому числі щодо випуску в продаж продукції з порушенням вимог щодо медичних попереджень споживачів тютюнових виробів.

На підставі наведеного та з метою недопущення дублювання повноважень зазначених центральних органів виконавчої влади розроблено проект закону, відповідно до якого повноваження Державної служби України з лікарських засобів, зокрема, щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення за статтею 168² Кодексу України про адміністративні правопорушення, пропонується виключити.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Кожем'якін Андрій Анатолійович. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Комітетом з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянуто проект Закону України «Про внесення зміни до статті 244⁸ Кодексу України про адміністративні правопорушення». У цьому проекті пропонується внести зміни до статті 244⁸, відповідно до яких центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю, якості та безпеки

лікарських засобів, тобто це є Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, позбавляється повноважень щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 168² Кодексу України про адміністративні правопорушення. При цьому згідно зі статтею 244⁴ цього ж кодексу такі категорії справ залишаються підвідомчими центральним органам виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів. Тобто це Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

З метою недопущення дублювання повноважень зазначених центральних органів виконавчої влади внесення запропонованих змін до статті 244⁸ усуне існуючу колізію.

За наслідками обговорення на засіданні комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти законопроект №4552 за основу та в цілому, при цьому виключивши з розділу I законопроекту цифри «169», у зв'язку з тим, що статтю 169 кодексу було виключено на підставі Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 року.

Прошу підтримати. Андрію Володимировичу, це суто технічний законопроект, його можна голосувати за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Іван Крулько передає слово Одарченку.

Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. «Батьківщина». Дякую. Пане Андрію, я хочу звернути увагу, що в черговий раз ми отримали свідчення про низьку якість нашої законодавчої роботи. От зараз ми просто виправляємо технічні помилки, які можна було розглянути і не допустити на стадії розгляду цього законопроекту. Дивіться, навіть у цьому проекті є технічна помилка: є посилання на статтю 169 Кодексу України про адміністративні правопорушення, якої в кодексі вже немає понад рік.

Очевидно, що автор проекту керувався неактуальною редакцією кодексу. Яким чином в уряді не помітили цю помилку, мені це важко зрозуміти. Це просто ганьба для Міністерства юстиції – не перевірити посилання між статтями. Навіть студенти таких помилок не роблять. Тому пропоную прийняти проект у цілому, але надалі не робити таких помилок.

Пане Андрію, ви зараз задекларували те, що у Верховній Раді є особлива депутатська етика. Ви зараз консультуйтеся з європейськими інституціями. Я – народний депутат, обраний як всі, я подав заяву про те, що я мушу працювати в комітеті. Для мене незрозуміло, ви як Голова Верховної Ради до цих пір не дали мені можливість працювати в комітеті, я не виконую конституційні обов'язки, права. Сьогодні немає постанови. Це що європейська етика? Ви мені кажете про те, що зал не збирається за щось голосувати. Я записався в Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства, де з «Батьківщини» немає жодної людини. Ви не робите того, що кожен з депутатів мав право працювати в...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оскільки до мене було звернення, хочу повідомити, це не є розпорядження Голови Верховної Ради – робота в комітеті. Якби це було розпорядження Верховної Ради, це питання давно було б вирішене. Це питання голосування залу, і на четвер даний проект постанови стоїть у порядку денному, якщо ви звернули увагу. Якби це було питання Голови Верховної Ради, воно було б вже давно вирішено, і ви це знаєте.

Від «Народного фронту» Река Андрій Олександрович. Будь ласка.

РЕКА А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №149, Полтавська область, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт» підтримує дану ініціативу. Ми голосуватимемо «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кишкар Павло Миколайович. Будь ласка.

КИШКАР П.М. У мене аналогічні слова підтримки: прошу підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за бурхливу дискусію.
Ленський Олексій Олексійович, Радикальна партія.

ЛЕНСЬКИЙ О.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).*
Прошу передати слово Мосійчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Ми, звичайно, підтримаємо цей технічний законопроект. Але коли ми говоримо про адміністративну відповідальність за неякісні ліки, потрібно чесно сказати, що варто вводити кримінальну відповідальність. Бабусі несуть останні копійки, а в аптеках продають крейду. І особисто я був жертвою того, як придбав ліки в українській аптеці, а в результаті після аналізів ліки опинилися крейдою. Так що говорити про звичайних людей, яким в райцентрах просто продають крейду, зафарбовану якимись фарбниками?

Тому фракція Радикальної партії готуватиме законопроект щодо кримінальної відповідальності за зловживання, продаж і випуск неякісних ліків.

Окрім цього, ми наполягаємо на тому, що необхідно якнайшвидше розглянути законопроект Радикальної партії [№4491](#), який передбачає, що українські пенсіонери зможуть отримати найнеобхідніші ліки, а саме ліки від тиску, гіпертонії, головного болю. Чому? Тому що, наприклад, в Європі така практика існує, вона зберігає життя українцям. А ми тріємо людей неякісними ліками, замість ліків даємо крейду, і взагалі в аптеку зайти – це як у супермаркет для пенсіонера, як у ювелірний магазин. Тому необхідно дбати про контроль над якістю ліків, над ціноутворенням, щоб пенсіонери отримали безкоштовно ліки, як пропонує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, ми переходимо до прийняття рішення. Я прошу секретаріат Верховної Ради і голів фракцій запросити депутатів у зал.

Хочу вам нагадати, що рішення комітету – проголосувати за основу та в цілому, але з поправкою, яку озвучив голова комітету Андрій Кожем'якін для стенограми. Я не повторюватиму її, тому що ви правильно сформулювали, щоб я не допустив помилки під час висловлювань.

Колеги, заходьте в зал і готуйтеся до голосування. Фактично всі, хто виступав, підтримали дану законодавчу ініціативу. Законопроект хоч і технічний, але важливий для впорядкування нашого законодавства, і тому важливо, щоб ми прийняли позитивне рішення.

Отже, колеги, я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення зміни до статті 244⁸ Кодексу України про адміністративні правопорушення» ([№4552](#)) з поправкою, яку озвучив у виступі для стенограми голова комітету Кожем'якін Андрій Анатолійович, за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу проголосувати і підтримати, колеги.

«За» – 224.

Не встигли.

Колеги! Я прошу зайняти робочі місця. Зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Два голоси.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування за проект закону №4552.

Нам бракує два голоси, колеги. Я звертаюся до тих, хто веде дискусії і не голосує.

Прошу проголосувати за повернення.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Я ставлю на голосування проект закону №4552 за основу та в цілому з поправками, які озвучив для стенограми голова комітету. Прошу проголосувати за основу та в цілому, колеги.

«За» – 233.

Закон прийнято.

Згідно з Регламентом оголошую перерву на 30 хвилин. Після перерви прошу всіх обов'язково прийти для продовження розгляду

питань порядку денного щодо охорони здоров'я. О 12 годині 30 хвилин продовжимо нашу роботу.

Дякую вам, колеги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо нашу роботу. Для продовження нашої роботи прошу голів фракцій запросити депутатів у зал.

Колеги, прошу заходити в зал. Нас недостатньо для продовження роботи.

Колеги, наступний у порядку денному є проект закону №4987. Пані Олю, починаємо роботу? Колеги, є пропозиція підтримати розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Якщо буде така воля, розглядатимемо за скороченою процедурою, якщо не буде, за повною процедурою. Я вже 10 хвилин чекав, поки депутати колонами зайдуть у зал.

Я ставлю на голосування пропозицію щодо розгляду законопроекту за скороченою процедурою. Прошу зайняти робочі місця і взяти участь у голосуванні.

Отже, хто підтримує пропозицію розгляду законопроекту [№4987](#) за скороченою процедурою, прошу проголосувати.

«За» – 98.

Зал переконливо хоче розгляду за повною процедурою.

Отже, переходимо до проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» щодо запровадження душпастирської опіки у сфері охорони здоров'я».

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань охорони здоров'я Богомолець Ольгу Вадимівну. Будь ласка, пані Олю.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Я бачу, що в залі недостатня кількість депутатів, але я готова озвучити законопроект. Але перед тим, як переходити до голосування, прошу все-таки провести рейтингове голосування і перевірити, чи буде в нас достатня кількість депутатів. Якщо ні, я проситиму перенести голосування на ранок завтрашнього дня, а зараз просто розглянути законопроект.

Законопроект №4987 є одним з тих законопроектів, які дають можливість змінити системне мислення. І я би зараз хотіла трошки відійти від цього законопроекту і сказати, що у своїй електронній декларації я задекларувала права на Історико-культурний комплекс «Замок-музей Радомисль». У цьому музеї, який відкритий для всіх громадян України, знаходяться 5 тисяч українських домашніх ікон з «барахолки» і зі смітників. Під час радянської влади нищилася українська духовність, разом з нею нищилася моральність. І на сьогодні медичні заклади і деякі медичні працівники перетворилися з моральних, духовних людей на ремісників, які єдине про що думають – це заробляння коштів, а не про рятування життя хворої людини.

Тому проект закону про введення душпастирської опіки в Україні – це зовсім не законопроект про тих священників, які матимуть доступ, щоб провести в останній шлях пацієнтів. Це законопроект не про тих священників, які матимуть доступ до паліативних хворих, до хосписів, це законопроект про створення душпастирських рад і надання не обов'язку, а права медичним закладам, які, власне, після прийняття законопроекту [№2309а-д](#), який підготовлений комітетом до другого читання (зараз не вноситься в парламент лише у зв'язку з відсутністю позиції Міністерства охорони здоров'я), дає право автономності керівництву лікувального закладу приймати на роботу, звільняти з роботи тих працівників, які потрібні або не потрібні, відкривати, збільшувати кількість ліжок або їх зменшувати. Тому законопроект про душпастирську опіку в рамках прийнятого закону про автономізацію надаватиме можливість закладам охорони здоров'я створювати душпастирські ради, які зможуть спілкуватися з лікарями, з медичними сестрами, давати їм поради і, власне, повертати духовність і моральність у медичні заклади, а також зможуть допомагати пацієнтам.

Цей проект закону є міжконфесійним. Він розроблявся групою народних депутатів разом з Радою церков. Цей проект закону дає змогу декомунізувати заклади охорони здоров'я. Цей проект закону дає змогу посилити вплив віри і релігії на наших людей, які хворіють, збільшити їх силу щодо видужання, а також впливати безперечно і на моральність. Тому ми пропонуємо даним законопроектом ввести в законодавство термін «душпастирська опіка» та дати йому визначення з урахуванням принципу рівності конфесій і релігійних організацій. Цим законопроектом ми пропонуємо запровадити комбіновану або перехідну

модель здійснення душпастирської опіки в закладах охорони здоров'я, що передбачає діяльність священнослужителів, капеланів на волонтерських або на громадських засадах. Тому питання щодо тиску на місцеві бюджети взагалі не стоїть, тому що душпастирська опіка надаватиметься на волонтерських або громадських засадах. Також потрібно надати право закладам охорони здоров'я (не обов'язок, а право) приймати священнослужителів, капеланів на роботу.

На сьогодні в нас ще навіть бракує тих священнослужителів і капеланів, які могли б виконувати ту роботу, яку, ми сподіваємося, що вони виконуватимуть у майбутньому. Тому зараз ми проводимо переговори з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка щодо можливості відкриття нового факультету – душпастирської опіки медичних, військових і тюремних капеланів. Цим проектом закону ми також пропонуємо надати право священнослужителям, капеланам входити до складу комісій з питань біоетики, що діють при закладах охорони здоров'я. Саме ці комісії потім співпрацюватимуть з тими координаторами, трансплантологами, які розвиватимуть в Україні систему трансплантації. Ми пропонуємо передбачити можливість створення дорадчого органу при Міністерстві охорони здоров'я України, так званої душпастирської ради, для координації заходів душпастирської опіки у сфері охорони здоров'я.

З метою забезпечення надання комплексної, зокрема, волонтерської та благодійної допомоги пацієнтам, законопроектом передбачено розширення кола осіб, які мають допуск до пацієнта під час стаціонарного лікування в закладах охорони здоров'я.

Таким чином прийняття вказаного проекту закону сприятиме задоволенню духовно-релігійних потреб населення України, які загострилися на фоні глибокої політичної кризи, появи значної кількості поранених та психологічно травмованих внаслідок бойових дій у зоні проведення АТО, а також погіршення соціально-економічного та морально-психологічного стану суспільства.

Міністерство охорони здоров'я України підтримує цей проект закону. Комітет Верховної Ради з питань бюджету вказує на те, що проект закону не матиме впливу на показники бюджету. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради висловлює ряд зауважень, зокрема щодо неможливості поєднання діяльності священнослужителів з роботою в закладах охорони здоров'я.

Зважаючи на високу актуальність вказаного законопроекту, комітет вважає, що наведені зауваження можуть бути врегульовані належним чином під час доопрацювання законопроекту до другого читання. Комітет Верховної Ради з питань охорони здоров'я, розглянувши зазначений законопроект, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу. Прошу підтримати позицію авторів законопроекту та комітету.

Хочу зазначити, що будь-які інсинуації або спроби політичних ігор щодо нерівності конфесій відмітаються. Тому що, власне, ми створюємо просто інструмент доступу і покращення, посилення духовності, без яких, я впевнена, якісну реформу системи охорони здоров'я, щоб лікарі були не заробітчанами, а високоморальними, високодуховними людьми, які дбали б насамперед про здоров'я людей, ми не зробимо.

Тому ще раз звертаюся до вас з проханням підтримати даний законопроект за основу в першому читанні. І ще раз наголошую перед Головою Верховної Ради щодо необхідності проведення сигнального голосування для того, щоб визначити кількість народних депутатів у залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Олю, я можу оголосити сигнальне голосування, але воно нічого не вирішить, бо будь-який законопроект закінчується прийняттям рішення. Будь-яким, але рішенням. Я можу провести сигнальне голосування, але воно концептуально нічого не вирішить. Голосування не передбачає такої форми – перенесення на інший день.

Колеги, 3 хвилини на запитання. Прошу записатися на виступи.

Пані Олю, залишайтеся на трибуні, до вас будуть запитання.

Тетяна Донець. Будь ласка, увімкніть мікрофон. Це запитання, пані Тетяно, тому з місця.

ДОНЕЦЬ Т.А. У мене таке запитання. Наскільки я розумію, все-таки цей законопроект порушує Конституцію України, бо він дозволяє лікарням брати у штат священнослужителів. Це чітко прописано в статті 35 Конституції, яка говорить про те, що церква в Україні

є окремою від держави. На сьогодні в Україні зареєстровано 32,5 тисяч релігійних організацій і конфесій. Скажіть, будь ласка, яким чином і скільки конфесій будуть прийняті на роботу в лікарні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, пані Олю.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Відповідати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, звичайно.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановна пані Тетяно, дякую за ваше запитання. Це чудово, що в Україні зареєстрована така кількість конфесій, але, власне, мій досвід перебування в закладах охорони здоров'я, особливо в закладах охорони здоров'я пенітенціарної служби, говорить про те, що не стоять там члени релігійних організацій у черзі, на жаль, не стоять і в тюрмах. Є організації, які опікуються ними, але більша частина з них має свої церкви і зацікавлена у власній роботі. Тому ми надаємо право всім конфесіям абсолютно рівноправно бути залученими до роботи. Цим законопроектом саме прописано рівність прав усіх конфесій.

Щодо того, що Конституція України писалася в радянські часи, то я з вами погоджуюся, що деякі положення можуть не узгоджуватися, але ми рухаємося в майбутнє і маємо змінювати ментальність.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Хочу нагадати пані Богомолець, що Конституція України писалася і була прийнята в 1996 році.

Запрошую до слова народного депутата Безбаха. Прошу.

БЕЗБАХ Я.Я., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №24, Дніпропетровська область, самовисуванець). Уважаемая колега, я, честно говоря, не совсем все понял. Вы сказали, что средств из бюджета на это не потребуется. В то же время вы говорите о том, что люди должны быть в штате. Я не совсем понимаю,

что эти люди будут делать. Эти люди, очевидно, халат какой-то должны одеть, ходить по больнице, по палатам. Как все это будет выглядеть? Не совсем я это понимаю. Ответьте, пожалуйста.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую за ваше запитання. Я, власне, хотіла повернутися до минулої відповіді. Так, Конституція була написана в пострадянський період, коли Україна ще не позбулася своєї пост-комуністичної ментальності.

Щодо того, як це виглядатиме. Якщо це реанімаційне відділення, то, безперечно, священнослужитель має одягнути спеціальний одяг за вимогою лікарні. Має бути спеціально обладнане приміщення, яке, я сподіваюся, буде в майбутньому в лікарнях України, так само як у лікарнях європейської спільноти, Канади, Америки, інших країн світу. В цьому законопроекті прописано перехідний період, який лише надає право, а не обов'язок закладу охорони здоров'я в майбутньому брати на роботу. Зараз ця робота буде відбуватися на громадських і волонтерських засадах. Тому ніякої заробітної платні ці священнослужителі не отримуватимуть. Єдине, що це надає право створення душпастирських рад, що є метою цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Мосійчука.

МОСІЙЧУК І.В. Пані Ольго, дуже богоугодний, вірний і правильний законопроект, ми його підтримуватимемо. У мене таке запитання.

Чи матиме право хворий обирати священнослужителя і конфесію для того, щоб спілкуватися і отримувати відповідну допомогу? Я думаю, що це одне з найголовніших питань, яке хвилює колег. Просто всі не можуть висловитись.

А за законопроект щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу дати відповідь.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Кожен хворий, пацієнт, лікар, медсестра матимуть право спілкуватися з тим духовником, наставником, який їм є ближчим.

Я абсолютно впевнена, як це відбувається в цілому світі, де ми можемо спостерігати в одному й тому самому приміщенні працюють різні конфесії, що ми будемо ставати цивілізованою державою, будемо відкритими, будемо поважати всі конфесії і віру кожної людини. Тому цей законопроект ніяк не обмежує права ні пацієнтів, ні лікарів, ні священнослужителів і капеланів.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за ваші відповіді.

Прошу підготуватися для обговорення від фракцій.

Запрошую до слова народного депутата Юрія Одарченка, фракція «Батьківщина».

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Законопроект, що пропонується, покликаний на виконання дуже гарної мети – надання хворим доступу до духовної допомоги священнослужителів. Проте це саме той випадок, коли правове регулювання є просто зайвим.

Сфера взаємодії людини з Богом історично виходить за межі втручання держави і стаття 35 Конституції України каже нам про необхідність розділення держави і церкви.

Церква не втручається в справи держави, а держава – у справи церкви. Це є важлива гарантія, необхідна саме для релігійних організацій, бо якщо сьогодні держава дозволить церкві втручатися у свою роботу, то завтра сама почне втручатися і регулювати життя релігійних громад.

На даний час всі релігійні права хворих є забезпеченими вже існуючими нормативними актами, немає проблеми і з доступом священнослужителів до хворих за їх бажанням, але запроваджувати в лікарнях обов'язкові душпастирські служби є фактично нав'язуванням хворим релігій, які будуть у цих службах представлені. Більш того, такі служби можуть стати способом навернення вірян і зовсім не обов'язково у православну чи будь-яку іншу віру, на яку сподіваються автори проекту. На жаль, такою душпастирською діяльністю можуть зайнятися різноманітні секти, у тому числі такі, що сповідують відмову від

лікарської допомоги або від певних методів лікування. На Заході, до речі, лікарі з такою проблемою стикаються.

Також незрозумілим є створення якихось рад священнослужителів при Міністерстві охорони здоров'я. Незрозуміло, що така рада має вирішувати, який фах вона матиме в питаннях охорони здоров'я.

Також викликає занепокоєння введення священників у комісії з біоетики. У кожній релігії є своє бачення біоетики. Хтось вважає будь-яке медичне втручання порушенням волі Божої, хтось є противником донорства, хтось проти штучного переривання вагітності. Не можна, щоб спори щодо духовної сфери втручалися в об'єктивно існуючі в науковому суспільстві біоетичні норми.

Тому я дякую авторам проекту, але вважаю, що цей законопроект є зайвим. Держава і церква мають співіснувати, дружити, а не поєднуватися.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олега Березюка, «Самопоміч».

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановна пані головуєча! Вельмишановні пані і панове! Психологічна служба в лікарнях, соціальний супровід в кризових ситуаціях – немає такого в українських лікарняних установах. Тому душпастирі, які там є сьогодні де-факто, виконують функцію психологічної підтримки тих людей, які стоять на необладнаному місці під дверима реанімації і чекають смерті або здоров'я свого родича. Це вони беруть на свої плечі.

І тому держава має не втручатися в ці справи, але створити рівні умови доступу людей до можливості психотерапевтичної, психологічної душпастирської допомоги. Щоб не так ставалося, що одна конфесія завоювала лікарню, всі інші стоять осторонь. Тому що людина має право отримати цю підтримку від людей, які розуміють, що таке горе, біда і мають віковичний інструмент роботи з цим.

Але я хочу звернутися до комітету з питань охорони здоров'я. Ми підтримуємо цей проект закону в першому читанні. Там є юридичні проблеми. В десяти заповідях Божих написано: «Не взивай ім'я Господа надармо». Комітет повинен вносити законопроекти про реімбурсацію цін на лікарські засоби, які зростають кожного дня, про автономну діяльність лікарняних установ, які є, кажучи медичною термінологією, прекурсором страхової медицини в Україні. А цього не відбувається. Ми сьогодні маємо говорити про збільшення бюджету на медицину, бо в Україні немає медичної послуги, яка є гідною! Тому справді треба душпастирів у лікарнях, щоб вони буферували і підтримували тих людей, які не отримують того, що має надати їм держава.

Ми підтримуємо законопроект у першому читанні, а далі треба працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Володимира Литвина, «Воля народу».

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Я думаю, що цей законопроект можна було підтримати як експеримент для введення душпастирів до Верховної Ради України. Бо я сьогодні слухав виступи депутатів. Це знову сеанс ненависті, який був продемонстрований, свідчить про те, що ми нагадуємо зграю товаришів, які поділилися на певні колективи, і вожаки цих зграй намагаються утвердити домінуюче становище, обплювуючи все, що можна обплювати. Я думаю, що до цієї проблеми треба ставитися не лише з точки зору душпастира, а з точки зору медично-наукової з позиції дарвінізму.

А тепер по суті. Я думаю, люди, якщо послухають, що ми сьогодні обговорюємо, скажуть, оскільки немає чим забезпечити лікування людей, що душпастири повинні прийти всіх відспівати і відправити на кладовище. Логіка є абсолютною. Цю тему можна і потрібно було б розглядати, якби у нас була моноконфесійна країна, якби ми розв'язали всі проблеми медичного забезпечення і на виході стояли душпастири. Скажіть, будь ласка, як допоможе душпастир, якщо приходить мама

із дівчинкою, яка є безмежно талановита і яка втрачає катастрофічно слух, потрібно провести імплантацію слухового апарату. А у нас під час злочинного режиму на це виділялося на рік 90 мільйонів гривень. Зараз це 4 мільйони. На наступний рік сказали, що передбачать збільшення, але водночас записали, що цю функцію мають виконувати медичні інститути Національної академії наук України, а у них фінансування – нуль.

То давайте ми спочатку послухаємо міністра охорони здоров'я, який стан охорони здоров'я, що потрібно зробити в першу чергу, які для цього потрібні кадри, яке потрібно медобладнання, яке потрібно фінансування, а потім ми приймемо пакет цих проектів законів. Те, що ми приймаємо зараз, свідчить про нашу безпорадність, що ми не можемо домогтися виділення мінімального потрібного фінансування, і в такий спосіб намагаємося просто утримати людей. Очевидно, що це рішення потрібно прийняти. Але ми повинні розуміти, які будуть конфлікти, тому що кожна конфесія намагатиметься заволодіти хворими людьми. У нас деякі конфесії сьогодні нагадують політичні партії, які коли немає політичної діяльності, ще зрідка моляться. Давайте це врахуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Запрошую до слова народного депутата Оксану Корчинську, Радикальна партія.

КОРЧИНСЬКА О.А., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Слава Ісусу Христу! Фракція Радикальної партії. «Нехай не буде в тебе богів, окрім Мене» – перша заповідь Господа Бога. Цей зал забуває не тільки про першу заповідь.

Я розумію, що зараз для вас важливо, і для мене як члена комітету, щоб ми обговорювали з вами закон про автономізацію. Він готовий і лише чекає висновку ГНЕУ. Це важливо. Але душа людська не менш важлива, ніж тіло, а іноді і важливіша для Господа Бога. Тіло ми з собою не беремо на небеса, ми його лишаємо тут. І краще його віддати на

донорські органи, а туди відходить душа. Цей проект закону є важливий, прошу його підтримати.

В «Охматдит» вже скоро три роки на посаді соціального працівника працює священник. Але водночас ще інші п'ять конфесій ходять до дітей, сповідають їх, батьків і допомагають лікарям. У нас займаються священники різних конфесій, психологи, котрі мають освіту, на волонтерських засадах. А вони повинні мати роботу. Нам потрібні ці відділи. В «Охматдит» є можливість. У нас є психолог-священник. І це не менш важливо, ніж просто медик – це буває в рази важливіше. Це стосується всіх наших військових шпиталів.

Якщо послухати вас, то капелани на війні сьогодні не потрібні. А без нас наші бригади не змогли б розуміти, що робить цей зал, пояснити їм сенс, що робиться тут, коли там війна.

Тому я дуже прошу підтримати цей законопроект у першому читанні. Йдеться про те, що будь-який пацієнт має право мати духовника своєї конфесії. Йдеться про те, щоб дозволити головним лікарям, після того, як вони подивилися резюме священника, його освіту, проводити соціальну душпастирську роботу. Це надзвичайно важливо. Дайте можливість працювати і священникам, не буде ніякої конкуренції. Це штучно роздута проблема.

У нас сьогодні тут, на жаль, перетворили більшість законопроектів у політику. Подумайте про пацієнта і його душу.

Слава Ісусу Христу!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Запрошую до слова народного депутата Юрія Мірошніченка, «Опозиційний блок».

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні виборці! Шановні колеги! Я думаю, ніхто тут з присутніх не може заперечувати право людини на відправлення своїх духовних потреб, особливо, коли людина перебуває в медичному закладі, готується до складної операції, коли йдеться про хосписи, де люди

завершують своє життя. І в цьому контексті, гадаю, що в нас жодного заперечення бути не може.

Довкола чого ведеться насправді дискусія (в нашій фракції вона велася сьогодні зранку)? Чи визначає лікар, хто буде душпастиром у тій чи іншій лікарні або в іншому медичному закладі, чи людина, яка сама, відвідуючи ту чи іншу конфесію, звертається до священника своєї конфесії з тим, щоб він її сповідав, причастив або відправив інші таїнства, які є в тій чи іншій конфесії? Навіть не лише християни, а іудеї, мусульмани, будь-яка інша релігія, яка має таку місію. Зміст не тільки цього проекту закону, а й інших, у пенітенціарній системі ми вже запровадили цей інститут, він саме так діє. Людина визначає того священника, ту конфесію, яка вестиме з ним спілкування. Створена робоча група на базі профільного комітету. Наш колега Єленський її очолює і, я думаю, висловить свою думку.

Чи брати на роботу священників? У пенітенціарних питаннях ми визначили, що не беруть на роботу, це волонтерська діяльність кожної конфесії, створені всі умови і єпархіальні управління кожної конфесії делегують своїх священників на виконання душпастирської роботи. Ці нюанси, я думаю, треба буде доопрацювати, на ці застереження треба звернути увагу. І якщо ми приберемо ці спірні контроверсійні речі і залишимо саме за хворим право вибору свого душпастиря, і лікарня лише надаватиме приміщення для цього, де може бути, наприклад, таїнство сповіді, щоб не було інших присутніх або навіть біля ліжка, щоб могли вони це робити. Бо сьогодні ця діяльність де-факто існує, але в правовому полі вона є нелегальною. І цей законопроект має за мету легалізувати, тобто ввести в правове поле душпастирську діяльність.

Дякую за увагу всіх колег і сподіваюся, що рішення буде прийнято.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Віктора Єленського, «Народний фронт».

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).

Шановні колеги! Я дуже вдячний своїм товаришам і колегам, які виконали емоційну частину підготовки до прийняття цього законопроекту.

Тепер хочу сказати дещо по суті проблеми. По-перше, про Конституцію України. Стаття 35 Конституції України говорить про відокремлення церкви і держави. Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради ця стаття традиційно витлумачується в ленінському стилі, тобто в стилі антагоністичного відокремлення церкви від держави. В таких країнах, де запроваджено відокремлення церкви від держави, як наприклад, Білорусь і Сполучені Штати Америки, Франція і Японія, Польща і 60 країн світу, режим відокремлення не діє. Режим відокремлення, де церкву намагаються засунути в гетто, діє тільки в Північній Кореї і, можливо, частково на Кубі. Це перше.

І друге. Про що йдеться в цьому законопроекті? Цей законопроект відкриває можливість медичного капеланства в органах охорони здоров'я. Це дуже велика робота, це дуже великий шлях. Система охорони здоров'я, де діють медичні капелани, відрізняється від системи охорони здоров'я, де вони не діють цивілізаційно, я б навіть сказав, еволюційно. Це є різниця між шимпанзе і людиною. Це дуже велика відстань, яку не можна буде пройти, лише прийнявши цей закон, за це треба буде боротися.

Тепер про боротьбу конфесій навколо лікувальних закладів. На жаль, такої боротьби ми не спостерігаємо.

Але ми маємо убезпечити пацієнтів лікувальних закладів від так званої індоктринації, і це можливо зробити.

Нарешті, цей проект закону так, як він виписаний, не є досконалим. Там є сюжети, які зазіхають на режим відокремлення церкви від держави і на Закон «Про центральні органи виконавчої влади», тому я пропоную прийняти його в першому читанні. І на базі двох комітетів – Комітету з питань охорони здоров'я і Комітету з питань культури і духовності доопрацювати його до нормальних...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу, 10 секунд, завершуйте.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. ...параметрів, які дійсно відкриють шлях не просто задоволенню релігійних потреб, а капеланству в органах охорони здоров'я.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Запрошую до слова народного депутата Юрія Солов'я, «Блок Петра Порошенка».

СОЛОВЕЙ Ю.І. Виборчий округ №89. Шановні колеги, я рідко коли погоджуюся з паном Литвином, але що стосується останнього виступу, я дійсно хочу підтвердити його позицію. Цей законопроект, напевно, важливий у медичній галузі, напевно, і ті проекти законів, які ми сьогодні розглядали, також важливі для реформування медицини. Але давайте поставимо один одному запитання: а чи це найважливіші закони у сфері медицини, чи ці закони реально реформують медичну систему в нашій державі? Відповідь очевидна, що ні.

Шановні колеги, зайдіть сьогодні в будь-яку районну лікарню і запитайте як у медика, так і в пацієнта, чи влаштовує їх сьогодні ситуація в медицині. Як медик, так і пацієнт скажуть, що ні. Сьогодні медицина і медична галузь в цілому світі є складовою економіки, однією з найпотужніших економічних галузей, яка концентрує до 10 відсотків валового внутрішнього продукту. А що ми маємо сьогодні в нашій державі? Практично збанкрутілі заклади охорони здоров'я, мізерна заробітна плата медиків і неякісні медичні послуги.

І тому я звертаюся до уряду, профільного комітету: коли в нас буде наступний медичний день у парламенті, давайте все-таки внесемо системні законопроекти з реформування медицини. Скільки можна говорити про автономізацію медичних закладів? Давайте розглянемо і приймемо рішення. Скільки можна говорити про систему «пацієнт-гроші»? Давайте внесемо в зал, приймемо рішення. За 25 років скільки можна говорити про страхову медицину? Давайте внесемо в зал пакет законопроектів з цього питання, нехай Верховна Рада визначається. Бо це є питання, які хвилюють мільйони українців. І до цього я закликаю як уряд, так і профільний комітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми завершили обговорення від депутатських фракцій. Переходимо до обговорення від народних депутатів. Прошу народних депутатів записатися для обговорення.

Запрошую до слова народного депутата Павла Унгуряна, «Народний фронт».

УНГУРЯН П.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Сьогодні вже лунало це старовинне українське вітання: «Слава Ісусу Христу!». Шановні колеги, якщо коротко, то за цей законопроект однозначно потрібно проголосувати, думаю, що в першому читанні. Є питання об'єктивні, які озвучив і колега Віктор Єленський. Є питання стратегічного характеру, про які говорили колеги з інших фракцій. Але, власне, дискусія йде зараз навколо законопроекту, який ми розглядаємо. Тому я би все-таки звузив коло дискусії від глобальних питань охорони здоров'я до суті даного законопроекту.

Є питання, наприклад, фінансового забезпечення роботи душпастирів у медичній галузі.

Я думаю, що на даному етапі законопроект не є категоричним, не є щодо того, що вони мусять бути працюючими в цих медичних установах, тому що передбачає можливість волонтерства і на громадських засадах надавати допомогу хворим, членам їхніх сімей. Ми дошліфуємо цю позицію до другого читання і разом із Комітетом з питань культури і духовності, з бюджетним комітетом розглянемо ці поправки.

Чи не буде конфліктів між різними релігійними організаціями? Хотів би сказати тим колегам, які про це переживають, хвилюються, що конфліктів не буде, тому що насправді не так багато віруючих людей, які готові своє життя, час, емоції, душу вкладати в цю щоденну працю.

Наприклад, ми з вами вже маємо дуже гарний досвід роботи душпастирів, капеланів у системі Міністерства оборони, у Збройних Силах, і це надзвичайно важливо. Чи чув хтось із нас про якісь конфліктні ситуації між капеланами, різними конфесіями на фронті, передовій чи в Збройних Силах. Їх немає.

Перший момент. Це капелани, які йдуть туди за покликом серця. Вони працюють з капеланами з інших конфесій, як зі своїми братами, надаючи духовну, психологічну допомогу нашим бійцям.

Другий момент. Дуже важливим є те, що в Міністерстві оборони і Міністерстві охорони здоров'я має бути створений консультативний

орган – дорадча рада. У Міністерстві оборони цей орган працює, і всі ті...

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Гузь.
Добре, ще 3 хвилини.

УНГУРЯН П.Я. Дякую колезі Ігорю Гузю, я продовжу. Ті конфесії, які мають бажання, ті священники, капелани, які за покликом серця їдуть на передову допомагати бійцям, не створюють один одному проблеми. Там не вистачає капеланів, духовної роботи, і ми сьогодні, власне, закликаємо якомога більше допомагати нашим захисникам України.

Тому нам потрібно, безумовно, проголосувати за цей законопроект у першому читанні. Міністерство охорони здоров'я утворить консультаційний орган. До речі, такий орган створений і при пенітенціарній службі України, і в органах виконання покарань, у колоніях, тюрмах, і діють системи надання допомоги через капеланів, які закріплені за цими органами виконання покарань. Там теж спокійно, нормально узгоджені ці питання. Лише ті конфесії, які входять до Всеукраїнської Ради Церков, мають відповідну державну реєстрацію, виходять на зв'язок з відповідним органом, і в режимі співпраці держави і громадянського суспільства відбувається фактично надання соціальної послуги, за яку ні церкви, ні громадські організації не отримують ні копійки з бюджету, тому що це відбувається за покликом серця.

Отже, я думаю, що ця практика є дуже наглядною, ілюстративною, що в першому читанні ми можемо зробити цей крок. Більше того, ми зобов'язані його зробити, тому що вже на сьогодні капеланство, душпастирство в лікарнях, госпіталях потрібно просто ввести в законодавче поле для того, щоб якраз Міністерство охорони здоров'я могло мати регуляцію цього питання і позитивний досвід у Збройних Силах, нашій армії, пенітенціарній службі. Також хочу нагадати, що є міжнародні потужні європейські світові організації, які займаються капеланством, наприклад, у морських портах. І це нормально, коли моряки відвідують порти іноземних держав. Вони по 6-9 місяців далеко від батьківщини, від родини. І в портах, в тому числі українських, працюють капелани. І це нормальна світова практика, яка ще з історії прийшла до нас.

Тому я думаю, що ми маємо в першому читанні підтримати цей законопроект, і це прохання Всеукраїнської Ради Церков. Я дякую колезі Ользі Богомолець за цю ініціативу, і прошу всіх сьогодні підтримати цей законопроект у першому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Народний депутат Ірина Сисоєнко, «Самопоміч».

СИСОЄНКО І.В. Шановні колеги, в усьому світі накопичений величезний позитивний досвід діяльності капеланів у закладах охорони здоров'я. Особливо такий позитивний досвід існує в Сполучених Штатах Америки, Канаді, країнах Європейського Союзу. Присутність священника в лікарнях впливає на психоемоційний стан пацієнта, процес одужання може відбуватися швидше. І найголовніше, що це є правом кожної людини на спілкування зі священником тієї конфесії, до якої він належить.

Саме тому фракція «Об'єднання «Самопоміч» голосуватиме за цей законопроект у першому читанні. А до другого читання ми маємо дуже ґрунтовно, серйозно попрацювати з текстом цього законопроекту для того, щоб виключити всі ті порушення норм діючого законодавства та Конституції України.

У всіх тих країнах, які мають потужний позитивний досвід капеланської діяльності, насамперед були побудовані ефективні системи охорони здоров'я, і лише потім були прийняті такі законопроекти, які ми розглядаємо зараз. Я вважаю, що саме в цьому залі ми як парламент маємо приймати системні законопроекти, які є в Комітеті з питань охорони здоров'я, і саме з яких має початися реформа системи охорони здоров'я, щоб нашим громадянам, окрім священників у лікарнях, ми могли дійсно гарантувати той перелік медичних послуг за кошти державного бюджету, а саме оплатити швидку екстрену медичну допомогу, педіатрію, лікування інфекційних хвороб, і щоб все це відбувалося за кошти державного бюджету. І це основне, що ми можемо зробити – прийняти нове законодавство.

Законопроект №2309а-д, який зараз знаходиться в Комітеті з питань охорони здоров'я, я вважаю, має стати першим основним законопроектом, який дасть початок реформі системи охорони здоров'я

в Україні. Тож я наполягаю на тому, щоб найближчим часом саме цей законопроект був у парламенті, і щоб ми проголосували за комплексні рішення, щоб окрім священників у лікарнях, ми дали можливість людям мати доступну і ефективну медичну допомогу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Запрошую до слова народного депутата Юрія Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Дякую. Насправді, я хотів би зауважити, що дуже потребують повного розгляду законопроекти, де є понад 100 статей, де дуже складні питання для розуміння, треба кожному, крапку виписувати. Тоді в нас чомусь немає повної процедури і бажання в депутатів виступати, обговорювати. А тут, коли все зрозуміло, виходять депутати, про це дуже багато говорять, причому я хотів наголосити, виходять депутати від більшості, коаліції і розповідають про те, що цей законопроект правильний, але треба ще зробити те-то для реформування медицини. То реформуйте, у вас вся влада в руках! У чому проблема! Чому ви тільки про це виступаєте?

Тому я закликаю колег припинити обговорення і проголосувати за цей проект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Віталія Сташука, «Народний фронт».

Добре, тоді наступним запрошую до обговорення народного депутата Ігоря Мосійчука, Радикальна партія.

МОСІЙЧУК І.В. Слава Ісусу Христу! У мене таке враження, що я зараз перебуваю не у Верховній Раді України, а в Совете народних комиссаров Советского Союза. Тут декому залишилося тільки тужурки вдягнути і як Шаріков, Швондер поїхати церкви ламати, іконостаси палити. Чому я так кажу? Тому що важливий законопроект просто

політизують і заговорюють речами, на які можна було використати інший час і прийняти інші законопроекти, намагаються зробити політику на вірі, на вічному, на тому, що допомагає людині по-своєму.

Звичайно, не можна говорити, що душпастирство врятує медичну галузь від занепаду. Ні, ніколи не врятує. Врятує робота, в тому числі парламенту, Міністерства охорони здоров'я. Але душпастирство – це опіка над душею людини, над душею хворого. А тіло якраз і мають лікувати лікарі. І законопроект, який ми розглядаємо, в першу чергу стосується душі людини, опіки над душею, над тим вічним, над тим, про що людина має все життя думати, не перетворюючись у тих самих «шарікових» і «швондерів».

Користуючись нагодою, хочу звернутися до уряду України і сказати, що не єдиним душпастирством живе охорона здоров'я, тому уряд має дбати насамперед про забезпечення і реформування медицини. Це, мабуть, перші медичні півдня, які я пам'ятаю за історію цього скликання парламенту.

Тому фракція Радикальної партії вимагає від уряду якнайшвидше поставити питання про впровадження безкоштовних ліків для пенсіонерів згідно з законопроектом №4491, який запропонований нашою фракцією. А зараз просив би керівництво парламенту розглянути питання, щоб не ставити на голосування цей важливий законопроект. Чому? Тому що він просто буде провалений. Подумайте про вічне, подумайте про душу людини і про наші душі.

Слава Ісусу Христу!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

І останній виступ. Народний депутат Юзькова, Радикальна партія.

ЮЗЬКОВА Т.Л., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Прошу передати слово Мосійчуку.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Мосійчук, ще 3 хвилини.

МОСІЙЧУК І.В. Так як про цей законопроект говорили, і він є, дійсно, основою для духовного лікування душ пацієнтів, то хотілося б пару слів сказати і про приземлене. Про те, що лікувати душі потрібно

не тільки пацієнтам, а й деяким лікарям, деяким працівникам Міністерства охорони здоров'я, тим фармацевтам, які замість ліків продають крейду нашим пенсіонерам за останні копійки. Їм треба не тільки Святе Писання, а й Кримінальний кодекс, схоже, добре вивчати.

Тому, говорячи про душпастирство, віру, мусимо не забувати про те, що основою віри є Святе Письмо, основою віри є слова, які святі апостоли передали нам для того, щоб ми ними керувалися.

І користуючись нагодою, хотів би звернутися до колег, що перед тим, як тиснути на кнопку за цей законопроект, задумайтеся про вічне, перегляньте Святе Писання, в кого воно є, зверніться до своїх пастирів, до людей, до яких ви звертаєтеся зі своїми потребами, в кого ви сповідуєтеся. Адже шлях на політичний олімп, до політичної влади, неможливий без Бога, час «швондерів» і «шарікових» минув. Тому я прошу парламент підтримати даний законопроект. Душпастирство вже впроваджене в пенітенціарній службі і дає свої результати. І я переконаний, що так само і в медицині це буде доречним.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Зараз буде заключне слово голови комітету. Я прошу всіх народних депутатів зайти в зал, зайняти робочі місця. Через 3 хвилини ми перейдемо до прийняття рішення. Я прошу секретаріат запросити депутатів у зал. А для заключного слова я запрошую до трибуни голову Комітету з питань охорони здоров'я Богомолець Ольгу Вадимівну. Будь ласка, пані Олю.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги народні депутати! Я абсолютно на сто відсотків розділяю вашу позицію, що ті проекти законів, які ми сьогодні обговорювали, і цей проект закону не є кардинальними. Комітетом з питань охорони здоров'я підготовлені до другого читання законопроекти: №2309а-д (він чекає погодження Кабінету Міністрів, Міністерства охорони здоров'я), [№2162](#) про лікарські засоби, [№4456](#) про засади державної політики, про основи надання медичної допомоги.

У зв'язку з тим, що робота Міністерства охорони здоров'я була певний час заблокована, а зараз ще темпи роботи міністерства не такі, як хотілося б, ми не отримали позиції Міністерства охорони здоров'я з цих ключових питань. Саме тому ми готові, але не можемо зараз внести їх на розгляд залу, поки немає узгодженої позиції.

Тепер щодо цього проекту закону, який ми сьогодні з вами обговорювали. Минулого тижня моя дочка, учениця 5 класу школи, прийшла додому і каже: «Мамо, нам на уроці сказали, що є три версії походження людини. Одні кажуть, що люди від Бога, другі кажуть, що люди від мавпи, а треті кажуть, що люди з космосу». От я думаю, що насправді, є люди від Бога, є люди від мавпи, а є навіть ті люди, які обрані народними депутатами, але які зараз десь у космосі з тих чи інших причин.

Тому я, власне, звертаюся зараз до тих, людей, які від Бога, і навіть до тих людей, які від мавпи. Тому що в той час, коли будь-яка людина відчуває запах смерті, вона згадує, що вона від Бога. І в цей момент їй дуже потрібна підтримка і опіка.

І зараз звертаюся до вас з двома пропозиціями: або підтримати цей проект закону в першому читанні, і ми його доопрацюємо з усіма зацікавленими людьми, або відправити його в комітет на доопрацювання. Ми готові на будь-яку вашу позицію, головне, щоб зараз були голоси в залі. Хотілося б, щоб депутати, які зараз у космосі, якось матеріалізувалися, і була достатня кількість голосів у залі.

І також звертаюся зараз до Голови Верховної Ради з тим, що я прошу наступні два проекти законів (і про збільшення заробітної плати працівникам екстреної медицини, і щодо соціальних гарантій) зняти з розгляду, тому що в залі просто немає народних депутатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олю.

Шановні колеги, прошу заходити в зал, ми переходимо до прийняття рішення. Відбулося дуже бурхливе обговорення даного законопроекту, прозвучали різні думки. Зрештою, мені наперед було відомо, що три фракції парламенту вийшли на рішення направити законопроект на доопрацювання.

Тому мені було відомо, що даний проект закону є контроверсійний, але тим не менше комітет наполягав на його розгляді. Ми змогли його розглянути за повною процедурою. І зараз ми можемо переходити до прийняття рішення, колеги.

Я дуже прошу всіх зайти в зал. Я поставлю першою пропозицію, яку запропонувала пані Оля від комітету, проголосувати за основу. А потім поставлю на доопрацювання. Мені здається, що в питанні щодо доопрацювання ми зможемо об'єднатися і проголосувати гуртом, колеги.

Тому я дуже прошу, колеги, зайти в зал і підготуватися до прийняття рішення. Я прошу запросити депутатів у зал. Колеги, я прошу зайняти робочі місця. Ми переходимо до прийняття рішення.

Отже, я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» щодо запровадження душпастирської опіки у сфері охорони здоров'я» ([№4987](#)) за основу. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 165.

Недостатньо голосів.

Колеги, я прошу зараз об'єднатися навколо пропозиції: направити в комітет на доопрацювання. Чи можу я розраховувати на підтримку в цьому питанні, щоб ми не втратили законопроект? Я поставлю зараз пропозицію, яку висловила пані Оля, прошу її підтримати. Я прошу всіх депутатів у залі її підтримати. Це компромісна позиція, яка може об'єднати зал, колеги.

Я ставлю на голосування пропозицію повернути законопроект у комітет на доопрацювання до першого читання. Колеги, будь ласка, прошу підтримати.

«За» – 183.

Я поставлю на голосування наступну пропозицію: направити на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи. Колеги, Регламентом передбачений перелік пропозицій, які я можу поставити на голосування. Я прошу переконати колег зайти в зал. Я думаю, це буде найкраще повідомлення для тих, хто підтримує законопроект: запросити колег в зал.

Отже, я поставлю зараз на голосування пропозицію повернути законопроект №4987 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Я прошу її підтримати. Будь ласка, прошу проголосувати.

«За» – 183.

Багато хто утримується, багато хто не голосує, колеги. Законопроект відхилений.

Наступних два законопроекти ([№1164](#) і [№1332](#)) комітет знімає з розгляду. І ми переходимо до розгляду наступних питань порядку денного.

Наступних два проекти постанов – про скасування рішень Верховної Ради. Я прошу їх підтримати за скороченою процедурою, колеги. Прошу не розходитися.

На ваш розгляд вноситься проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 06.10.2016 про прийняття в цілому як закону законопроекту [№3312-д](#)». Я прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою, колеги.

«За» – 162.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді народного депутата України Левченка Юрія Володимировича. Будь ласка, пане Юрію.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. Цей проект постанови стосується постійного порушення Регламенту, як у нас відбувається в сесійній залі, коли попри чітку вимогу Регламенту, що коли хоча б один депутат у залі вимагає поставити законопроект на друге читання, що не можна тоді приймати його в цілому, все одно головуючим ставляться на голосування в цілому. І це є пряме порушення Регламенту, це призводить до вкрай неякісних законопроектів, до того, що, наприклад, як ми сьогодні приймаємо по 10 разів різноманітні технічні зміни.

Цей проект постанови стосується так званого законопроекту щодо нібито скасування студентського рабства в медичних закладах, педагогічних закладах, що після отримання освіти студенти були змушені відпрацьовувати в сільській місцевості.

Насправді, законопроект цього не стосувався взагалі, тому що це рабство на законодавчому рівні було скасовано ще 6 вересня 2014 року, а лишалася виключно одна постанова Кабміну, яку треба було змінити, тоді ніякого рабства не було б. Це був декларативний законопроект, у принципі, до нього в мене не було питань, бо він був ні про що, але в ньому було одне – дуже ключовий момент, неправильний. Тому що в ньому пропонували повернути, насправді, це рабство в законодавство і записати, що право на першочергове зарахування до вищих медичних і педагогічних навчальних закладів за державним замовленням мають особи, у разі укладання ними угоди про відпрацювання не менше трьох років у сільських місцевостях і селищах міського типу. Насправді, це вкрай корупційна норма, тому що керівники відповідних закладів можуть за першочерговою процедурою запускати наближених до себе осіб, але з ними домовлятися, що потім, коли вони відмовляться відпрацювати, на них просто не подаватимуть до суду. І таким чином будуть допускати людей, які не гідні мати такий першочерговий доступ...

Дайте, будь ласка, 30 секунд, бо це неможливо пояснити!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. ...до вищих навчальних закладів, а потім з ними домовлятися, і вони зможуть вчитися за державним замовленням, інші гідні люди не отримають такого замовлення, а потім відпрацювати не будуть.

Тому я пропонував цю норму виключити, але для цього потрібно було друге читання. Чомусь вирішили, що друге читання непотрібно і залишили цю корупційну норму в законопроекті. Тому я зареєстрував цей проект постанови і закликаю зараз підтримати його, хоча я розумію, що, на превеликий жаль, зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Пинзеник Павло Васильович. Будь ласка, пане Павле.

ПИНЗЕНИК П.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати України! Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України 19 жовтня розглянув проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 06.10.2016 про прийняття в цілому як закону законопроекту №3312-д», внесений народним депутатом Юрієм Левченком, та письмову заяву цього народного депутата до Голови Верховної Ради України. Проектом пропонується скасувати результати голосування за проект закону №3312-д від 26.04.2016 року, яке відбулося, на думку ініціатора, з порушенням встановленої Регламентом процедури, а саме розгляд законопроекту в другому читанні відбувся без поданих ним пропозицій та поправок. Комітет зазначив, що проект закону №3312-д розглядався на пленарному засіданні Верховної Ради України 6 жовтня 2016 року в повторному першому читанні, а не в другому читанні, оскільки 26 січня цього року Верховна Рада України прийняла постанову Верховної Ради про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо працевлаштування випускників». Згідно зі статтями 109, 115 Регламенту, до повторного першого читання вноситься пропозиція в 10-денний строк після дня попереднього першого читання, законопроект подається в новій редакції, підготовленій головним комітетом, з висновками головного та інших комітетів, і розглядається в порядку, передбаченому Регламентом під час розгляду в повторному першому читанні.

Крім того, стенограмою від 6 жовтня цього року під час розгляду проекту зауважень щодо порушення процедури розгляду закону від народних депутатів не надходило, до Голови Верховної Ради звернень під час пленарного засідання з приводу порушення Регламенту не було.

Враховуючи зазначене, комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення проекту постанови.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зараз буде обговорення, колеги. Ми відразу розглядаємо два проекти постанов. Я ще дам слово Шурмі, а потім будуть виступи: два – за, два – проти.

Ні, не повна процедура, а скорочена. Ми ж проголосували за два проекти постанов, які під номером [3312](#), але голосування буде за кожному з них окремо.

Я запрошую до співдоповіді народного депутата України Шурму Ігоря Михайловича. Будь ласка.

ШУРМА І.М. Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Я хотів би нагадати історію цього питання. Шостого жовтня розглядався законопроект, який вже був направлений на повторне перше читання. Дуже контроверсійний законопроект, який говорить про те, що випускники вищих учбових закладів III-IV рівня акредитації з медичною освітою самостійно обирають собі місце роботи. Вся справа в тому, що держава за державним замовленням кожного року витрачає понад 10 мільярдів гривень на навчання студентів. Лише в минулому році з України виїхало понад 10 тисяч людей з дипломом лікаря. Це 3 мільярди гривень з державного бюджету. За таких обставин держава, знаючи, що в Україні сьогодні бракує 30 тисяч лікарів, має право, вклавши в навчання студентів, направити їх у ті болючі точки, де немає спеціалістів. В основному це сільська місцевість. Даний законопроект мало того, що є антисоціальним, тому що ми фактично знекровлюємо село, він ще був прийнятий із порушенням процедури. Після обговорення з боку «Опозиційного блоку» піднімалися руки з неприпустимістю прийняття цього законопроекту в цілому, а за основу, він був проголосований у цілому.

Мушу вам сказати, що зараз у сесійному залі, як це колись любила колишня опозиція, а сьогодні це коаліція, говорили, хто проголосує за цей законопроект, нестиме відповідальність за те, що в селі не буде медичних працівників. Ми повинні скористатися сьогодні своїм конституційним правом відмінити цю постанову і даний законопроект направити на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є потреба виступати від комітету? Буде обговорення, колеги.

Павло Пинзеник від комітету щодо наступного проекту постанови.

ПИНЗЕНИК П.В. Цей проект постанови комітет також розглядав. Законопроект розглядався не в другому читанні, а в повторному першому читанні. Верховна Рада може прийняти рішення про прийняття законопроекту в цілому за результатами розгляду в першому читанні за умови дотримання вимог статті 102 Регламенту. Було прийнято рішення дати можливість Верховній Раді визначитися щодо аргументації народних депутатів і щодо підтримки чи непідтримки проекту постанови.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, колеги.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Хлань Сергій Володимирович від фракції «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

ХЛАНЬ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №185, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Вікторії Пташник.

ПТАШНИК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Шановні колеги, я хочу звернути вашу увагу на те, про що говорив мій колега по парламенту Юрій Левченко. Адже, дійсно, порушення Регламенту, які постійно відбуваються в нашій сесійній залі, призводять до того, що ми, на жаль, приймаємо неякісну законодавчу базу, тим самим ми закладаємо ризики в правозастосуванні. Далі на практиці ми розуміємо, що певні органи державної влади і певні чиновники займаються маніпуляціями цими нормами і таке інше.

Я хочу звернути вашу увагу, шановний Андрію Володимировичу, користуючись цією нагодою, що вчора члени міжфракційного об'єднання «Єврооптимісти» зареєстрували законопроект [№5328](#). Ми багато говоримо про реформу парламенту, і ви розумієте зараз, що, на

превеликий жаль, у цій сесійній залі знову недостатньо народних депутатів. Тому ми, як міжфракційне об'єднання «Єврооптимісти», дуже просимо вас швидко сприяти розгляду законопроекту №5328, адже ми хочемо запровадити відповідальність народних депутатів за те, що вони не беруть участі в пленарних засіданнях, не ходять на засідання комітетів і тим самим фактично впливають на відсутність кворуму в засіданнях комітетів, не голосують, перебуваючи в залі, і навіть не обирають жодну з позицій – «за», «утримався» або «проти».

Відповідно ми пропонуємо за пропуск засідань стягувати заробітну плату не менше ніж 50 відсотків. Я думаю, що бюджет тільки зекономить на тих депутатах, яких сьогодні немає на пленарних засіданнях, які не відвідують засідання комітетів. Тому ми дуже просимо від міжфракційного об'єднання «Єврооптимісти» сприяти швидкому розгляду даного законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До мене було звернення, я відповім. Зараз надам слово.

Пані Вікторіє, повністю підтримую цю ініціативу. Більше того, це я дав доручення апарату розробити цей законопроект. Я вважаю його надзвичайно правильним, і ми це обговорювали з членами міжфракційного об'єднання «Єврооптимісти», які тут є присутні. Я зроблю все можливе, щоб цей законопроект чим швидше, як тільки він пройде комітет, був у залі на розгляді. Я впевнений у цьому залі є більшість дисциплінованих відповідальних депутатів. І я вірю, що ми спільно проголосуємо, щоб знімалася не тільки частина заробітної плати, а будуть штрафні санкції за те, що депутата немає на робочому місці, за те, що він не голосує. І можливо, це буде серйозний стимул, щоб ми мали в залі достатньо голосів для прийняття рішень. І цю ініціативу я всіма силами підтримуватиму і віритиму, що ми гуртом зможемо її проголосувати.

Івченко передає слово Сергію Соболеву. Будь ласка, пане Сергію, з трибуни.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське

об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні колеги, на перший погляд нібито здавалося, що законопроект вводить рабство в Україні.

Але давайте подивимося на світову практику. Якщо ти отримуєш кредит на навчання в будь-якій найвільнішій країні світу, ти повинен його відпрацювати. Якщо за твоє навчання платить приватна компанія, ти зобов'язаний далі відпрацювати. Тим більше, коли це стосується підготовки фахівців, які готуються набагато більше, ніж всі інші (я маю на увазі медиків).

Саме тому цей законопроект був алогічний, несправедливий. І я вважаю, що те, що наші колеги порушили питання про його скасування, абсолютно актуально. Але, на жаль, ми розуміємо, що зараз його розглянути ми не зможемо. Тому в мене є пропозиція перенести голосування та встановити соціальну і економічну справедливість.

Сьогодні фракція «Батьківщина» і народний депутат Пинзеник зареєстрували проект постанови в додаток до постанови, яка була зареєстрована паном Ляшком, стосовно рекомендації Кабміну скасувати рішення про підвищення собі заробітних плат. Наші проекти постанов не реєструються.

От я показую пану Голові сьогоднішнє питання: два проекти постанов, альтернативні, неальтернативні, але вони зареєстровані, включені в порядок денний. Більше того, ми їх розглядаємо. На якій підставі апарат керуватиме народними депутатами? Як можна не зареєструвати проекти постанов, які є очевидними? У мене прохання дати доручення вирішити раз і назавжди це питання. Ми позбавляємо депутатів законодавчої ініціативи. Я розумію, що, можливо, це якийсь спосіб зірвати таке голосування, але це неможливо, і те, що ми зараз його розглядаємо, є зайвим підтвердженням.

Фракція «Батьківщина» підтримує рішення, яким, я вважаю, було помилково зроблено цей законопроект і треба повернути стару норму. Якщо ти сам платитимеш за навчання – немає питань. За тебе держава платить – відпрацюй.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я повідомляю, що Верховна Рада України, як пояснив наш юридичний відділ, не має права скасовувати рішень Кабміну, тільки

Президент, суд або з подання Президента – Конституційний Суд. То ми можемо діяти виключно, пане Сергію, в правовому полі, і ми не можемо виходити за його межі. А ці проекти постанов, як тільки вони зареєстровані, ставляться на розгляд.

Зараз від «Опозиційного блоку» Мартовицький. Він передає слово Ігорю Шурмі. Будь ласка, пане Ігоре.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Ми всі хочемо діяти в межах законодавства. Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. В день прийняття рішення ми грубо порушили статтю 102 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України». Не просто рішення про Регламент, а Закон України «Про Регламент Верховної Ради України».

Ми повинні мати силу волі так само, як і вчора, пане Андрію (у вас вистачило сили волі, честь вам і хвала), коли ми переголосовували проект щодо заробітної плати депутатів. І треба визнати, що цей закон був проголошений з порушенням. Відповідно до статті 48 Регламенту ми звернулися з проханням його скасувати, бо він є антисоціальний. По селах не буде медиків, ніхто туди на роботу не поїде. Ви це всі прекрасно розумієте.

Більше того, я вам скажу, що ми повинні розуміти і таку річ, що на навчання медичних працівників держава витрачає 10 мільярдів гривень. Вдумайтесь, 10 тисяч дипломованих фахівців поїхали за кордон. Ми що, годуємо багату Європу? На що ми ідемо?

І наступне, на чому я хотів би зацентувати увагу. Ми повинні зрозуміти, якщо ми сьогодні зуміємо призупинити цю дію, ми збережемо медичні заклади від корупції. Хто працював у практичній охороні здоров'я знає, що завтра всі медики підуть у міські і обласні лікарні. Головний лікар ділить ставку на чотири і почне працевлаштовувати всіх по 0,25. Це пряма корупція. Люди добрі, схаменіться. Я пропоную проголосувати за відміну прийнятого рішення, давайте його доопрацюємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, увага, я продовжую засідання до закінчення розгляду даного питання. Зараз я дам репліку Віктору Пинзенику від комітету. Потім Левченку як автору. І на завершення – Співаковський. Через 3 хвилини ми перейдемо до прийняття рішення. Домовилися?

Будь ласка, пане Вікторе.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Постанова правильна як по суті, так і за формою у зв'язку з порушенням Регламенту. Я не зупинятимуся на цьому. Але я хочу висловити позицію з приводу того, що говорив Соболев. От візьміть порядок денний. Ви бачите, що ми розглядаємо два проекти постанови з одного і того ж самого питання. Я хочу зрозуміти, на якій підставі мене і Соболева, фракцію «Батьківщина», позбавили права депутатської ініціативи.

Я подав проект постанови про скасування постанови Кабінету Міністрів, а звернення до Кабінету Міністрів, рекомендації скасувати рішення про підвищення окладів міністрів у 2,5 разу. Чому мій проект не зареєстрований? Чому не зареєстрований проект фракції «Батьківщина»? Хоча тут у порядку денному ви бачите два проекти, предмет регулювання якого є одне й те саме питання.

Я, Андрію Володимировичу, звертаюся з проханням забезпечити моє конституційне право законодавчої ініціативи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Левченко. Прошу.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Дивіться, товариство, я хотів би все-таки на чому наголосити. Тут був виступ першого заступника голови регламентного комітету (так, у нас досі немає голови). І він, ще не будучи головою, якимось не дуже добре вивчив Регламент. Тому що він посилався на четверту частину статті 102, де чітко написано, що за рішенням Верховної Ради допускається остаточне прийняття законопроекту відразу після першого чи другого читання, якщо законопроект визнано таким, що не потребує доопрацювання, та якщо не надійшло зауважень щодо його змісту від народних депутатів. Надійшли

зауваження щодо змісту цього законопроекту від народних депутатів. Конкретно від мене надійшли зауваження. Надійшли зауваження в єдиній формі, в якій вони могли надійти, в усній формі до Голови Верховної Ради. Після того він був зобов'язаний поставити його на голосування в другому читанні, а не ставити в цілому. Так що, будь ласка, все-таки вчіть Регламент.

А по суті, ще раз наголошую, питання полягає в тому, що замість того, щоб скасувати нібито рабство, як говорять, насправді пропонують далі в цьому законопроекті залишити рабство тільки в іншій формі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співаковський, 1 хвилина. Потім переходимо до прийняття рішення.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановний Голово! Шановні народні депутати! Це просто для стенограми, щоб було зрозуміло, що нічого порушено не було.

Відповідно до частини четвертої статті 102 Регламенту Верховної Ради України за рішенням Верховної Ради допускається остаточне прийняття законопроекту (крім проектів кодексів і законопроектів, які містять понад 100 статей, пунктів) відразу після першого чи другого читання, якщо законопроект визнано таким, що не потребує доопрацювання, та якщо не надійшло зауважень щодо його змісту від народних депутатів, інших суб'єктів права законодавчої ініціативи, юридичного чи експертного підрозділів Апарату Верховної Ради. Оскільки до комітету Верховної Ради України за період часу з 26.04.2016 року, коли цей законопроект було одержано Верховною Радою України, і до 06.10.2016 року, коли цей законопроект було подано на розгляд сесійної зали, жодних пропозицій та зауважень до його змісту не надходило, а також був відсутній висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради України, тому вважається, що парламент мав всі підстави до прийняття його...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. ...відповідно до статті 2 Регламенту.

Далі. Ми провели засідання комітету і одногolosно вирішили рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проектів постанов №3312-д-П від 06.10.2016, поданий депутатом Левченком, та №3312-д-П1, поданий Шурмою та Папієвим, їх відхилити.

Шановні колеги, прочитайте, будь ласка, Закон «Про вищу освіту», де голосували за те, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Співаковський, ще 30 секунд, завершуйте.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Я хочу всім нагадати, що з цим останнім рудиментом радянської влади ми повинні закінчити. А якщо ви хочете сказати, що сьогодні випускники медичних вишів, які їдуть до села, не дають 200-300 доларів для того, щоб їм підписали довідку про вільне розташування, то це не є правдою.

Тому, шановні колеги, ми вирішуємо дуже важливе соціальне питання, де кожна людина має право на вільну працю, що затверджено Конституцією України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, був вимкнений мікрофон, це не була частина виступу. Частина виступу була з того моменту, як я дав можливість продовжити. Колеги, давайте перейдемо до прийняття рішення. Колеги, я дав слово всім, хто хотів виступити. Давайте вже не переходити межі.

Колеги, спочатку я ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 06.10.2016 про прийняття в цілому як закону законопроекту №3312-д» ([№3312-д-П](#)). Хто підтримує даний проект постанови, прошу проголосувати.

«За» – 90.

Відхилений.

Наступний. Я ставлю на голосування проект постанови про скасування рішення Верховної Ради України від 6 жовтня 2016 року ([№3312-д-П1](#)) в цілому. Хто підтримує даний проект постанови, прошу проголосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято. Проект постанови відхилений.

Обидва проекти постанови відхилені, колеги. Таким чином, закон може вступати в дію.

Ми вичерпали питання, які були в нас у порядку денному на сьогодні. Дякую за плідну і конструктивну роботу, шановні колеги. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим. Бажаю плідної роботи в комітетах. Ми нарешті прийняли порядок денний сесії. Це дає можливість розглядати законопроекти в комітетах. Завтра о 10 годині запрошую всіх для продовження нашої роботи. Всього найкращого.

О 15 годині відбудуться парламентські слухання на тему: «Ціннісні орієнтації сучасної української молоді». І запрошую всіх до участі в парламентських слуханнях.

Дякую.

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

ПТАШНИК В.Ю. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»): «Прошу Вас дати відповідні вказівки технічним службам щодо мого голосування за проект Закону «Про внесення зміни до статті 9 Закону «Про лікарські засоби» щодо доступу до результатів доклінічного вивчення та клінічних випробувань лікарських засобів» ([№4074](#)) від 16.02.2016 року за основу.

Прошу вважати результатом мого голосування «утрималась» та внести відповідні зміни до інформації про результати мого голосування на сайті Верховної Ради України»;

ДЕМЧАК Р.Є. (одномандатний виборчий округ №18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу зарахувати мій голос «за» в поіменному голосуванні за проект Закону «Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо співробітництва у сфері оборони» ([№0110](#)) за основу та в цілому.

Також прошу дати доручення відповідним підрозділам Апарату Верховної Ради України внести зміни на офіційному сайті Верховної Ради України www.rada.gov.ua зокрема, на моїй сторінці в розділі «голосування народного депутата» та у вкладці «електронний протокол» від 02.11.2016 року».